

Norges Sjakkforbund

Frenning

0588 Oslc 03375 As SK 1760

Per-A Rindalsholt

Frøydisvei 17 A

1185 OSLO

B

nmet)

Fjorårets verdensmester, PC-programmet Genius 2,0, har endelig kommet i en computer-versjon. Den har fått navnet *Mephisto Berlin professional*, og har en 68020-processor på 24Mhz.

I tillegg til en imponerende spillestyrke har den også et åpningsbibliotek på hele 180.000 trekk! Dette gjør den til en glimrende treningspartner for både turneringsspillere og "hobby-folket". Et utall av spillenivåer kan velges, og med et "hav" av finesser er dette utvilsomt årets computer!

Ved bestilling sendes Kr. 350,- til Norges Sjakkforbund, mens levering og garanti (1år) skjer fra importøren Miljø-Produkter A/S.

Fakta om Berlin Professional:

- ELO-rating ca.2300+
- 180.000 trekk åpningsteori
- 5 valgfrie språk i vindu
- Valgfrie spillestiler
- Valgfri svartid fra computeren
- Valgfrie turneringsnivåer
- Valgfrie Lyn/Hurtigsjakk-nivåer
- Nybegynner-nivåer
- Spesialnivåer for Matt-oppgaver og Analyse
- Vurderer stillingen under partiet
- Partiet kan lett spilles om igjen
- Partier kan lagres
- Norsk, oversiktlig bruksanvisning
- Plus mye, mye mer.....

For spørsmål, ring
Norges Sjakkforbund 22 15 12 41

Vennligst send 1 stk. **BERLIN PROFESSIONAL** Kr. 4600,- pluss porto

Navn .....
Adresse .....
Postnr./sted .....

Kr. 350,- er sendt Norges Sjakkforbund, Frenningsvei 3, 0588 Oslo

Over bankgiro 6011.05.33090 Postgiro 0809 5124748 Vedlagt sjekk
(Klipp ut talongen og send den til Norges Sjakkforbund)

© Falch-Hurtigtrykk, Oslo

Nr. 6 1995

NORSK SJAKKBLAD

Juniormestrene. Fra venstre Eirik Sandal, Stig Gabrielsen, Erik Tønning og Roy Fyllingen.

Bergens juniormestere

Bergens Schakklubb ble Norgesmestere i lag for juniorer på hjemmebane - foran Kristiansand og Oslo Schakselskap.

Side 6.

FIDE i krise

Utviklingen i FIDE har gått fra vondt til verre den siste tiden.

Side 15

Kronstad nordisk skolesjakk-mester

Kronstad har vunnet nordisk mesterskap i skolesjakk.

Side 16

NORSK SJAKKBLAD

Norges Sjakkforbunds adresse:
Frennings vei 3, 0588 Oslo
Telefon (NSF/NSFU) 22 15 12 41
Telefax 22 71 00 07

Redaktør: Torger Strand
Storenggata 34, 6500 Kristiansund
Telefon/telefax 71 67 87 14

Medarbeidere i denne utgaven:
Ivar Bern, Knut Bøckman, Eirik Gullak-
sen, Morten Sand, Kjell Tore Sandum,
Jonathan Tisdall og Ole Valaker.
Forsidefoto: Lars Even Andersen

Ansvarlig for forbundsstoff:
Johs R. Kjeken

Norsk Sjakkblad kommer ut med åtte utgaver
årlig og er medlemsblad for

NORGES SJAKKFORBUND

Synspunkter som framføres i Norsk Sjakkblad
er ikke nødvendigvis i samsvar med Norges
Sjakkforbunds offisielle syn. Abonnements-
pris for ikke-medlemmer: Norden 220,-

Verden forøvrig 280 kroner.

Hvem spiller hvor.....	3
Jonathan Tisdall i Stockholm.....	4
NM for juniorlag.....	6
Anand-Kasparov i gang.....	10
Møt Arnold J. Eikrem.....	12
FIDE i krise.....	15
Nordisk i skolesjakk.....	16
Tore Bratvold Zürich-mester.....	21
Anna Elisabeth Westerlund er død.....	22
Illescas-Deep Blue.....	24
Postsjakkjubileum og kongress.....	26
Norges Grand Prix.....	28
Problemsjakk.....	32
....og mer.	

Computer-sjakk

Hvor lenge kan menneskets holde unna
kampen mot sjakk-computerne?

I denne utgaven viser vi hvordan Deep
Blue er beseiret nok en gang. Men IBM
kommer tilbake. PCA-mester Gary
Kasparov er utfordret til en match over seks
partier i Philadelphia i februar neste år - og
Kasparov har takket ja til prissummen en
halv million dollar. Åtti prosent går til vin-
neren.

Computerne er kommet for å bli, og er
blitt et nyttig hjelpemiddel for mange sjakk-
spillere. I postsjakk skal bruken av compu-
tere være vel utbredt - her behøver en jo
knappt ha noen rating om en er datakyndig...

Men når det hevdes av en Norgesmester i
postsjakk at en ikke kan vinne en postsjakk-
turnering om en bare bruker computer - og
heller ikke om en ikke bruker computer i
det hele tatt, er det heldigvis fortsatt direkte
feil.

Jovisst kan en spille kun gjennom en com-
puter, og vinne partier også. Men med
nærmest daglig kontakt med postsjakkspil-
lere - på IM- og GM-nivå også - som aldri
har brukt computer og trolig aldri kommer
til å gjøre det, er det ingen sak å slå fast
med sikkerhet at computer ikke på noen
som helst måte og på noe nivå er noen nød-
vendighet for å spille postsjakk - ennå!

Så lenge datamaskina er programmert av
mennesker og at den menneskelige intuisjon
aldri kan programmeres, er det heldigvis
godt håp om at det vil gå mange år før det
eventuelt skjer også!

Deadline for stoff til nummer 7/1995:
Onsdag 11. oktober

Produsert ved hjelp av Microsoft Word 6.0
og ChessBase for Windows. Opplag 3.700.

Gausel til Aars, Tisdall til Stockholm

Einar Gausel i ny kamp om
endelig GM-tittel, Jonathan
Tisdall i ny, hard turnering i
Stockholm - og Roy Harald
Fyllingen og Nina Hagesæt-
her i junior-VM blir noen av
høydepunktene for våre
toppspillere i høst.

Allerede 23. september star-
tet verdensmesterskapet for
juniors i Halle i Tyskland, med
vår nybakte internasjonale
mester Roy Harald Fyllingen,
på startstreken. Andre norske
representant er Nina Hagesæt-
her - ungjenta som kan bli
første kvinnelige representant i
vår eliteklasse! Turneringen
varer fram til 7. oktober.

To av våre mest lovende
spillere i beinhardt internasjon-
alt klima - lykke til, begge to!

STOCKHOLM

Jonathan Tisdall har ikke
hundre prosent klar sine plan-
ner. Han vurderer sterkt en
turnering nær Stockholm i no-
vember, og i skrivende øye-
blikk er dette mest sannsynlige
start.

Jeg er invitert til en stormes-
terturnering i Wales også, i
oktober, men jeg synes den er
vel svak til å være en lukket
turnering. Derfor er Stockholm
mest sannsynlig, sier Tisdall,
som har veldig lyst til å spille
sjakk for tida.

Problemet er at jeg holder
på med to bøker: En er forsin-
ket, og den andre må jeg snart
ha ferdig..., sier han.

AARS

Målsettingen er grei: Jeg vil
endelig sikre meg stormester-
tittelen - så snart som mulig! -

sier Einar Gausel. Og har na-
turligvis hele sjakk-Norge i
ryggen med sitt ønske. Første
store oppgave blir en Berger-
turnering med ti spillere i Aars
i Danmark, med start fra i
midten av oktober.

Mange kjente navn stiller
opp, blant andre Bent Larsen,
Curt Hansen og Alexei Schne-
ider. En kategori 9-turnering,
som forhåpentlig passer meg
fint, sier Einar Gausel.

Som ikke ser bort ifra at han
«slenger med» i en eller annen
Grand Prix-turnering for å få
spilletrening!

BRYLUPSREISE I KINA!

Nygifte Rune Djurhuus får
ikke så mye tid til å tenke
sjakk den første tiden: I midten
av september dro han til Kina,
på en månedens bryllupsreise!

Unektelig en spennende tur
vi gleder oss til, sier Djurhuus,
som har planer om å spille in-
ternasjonalt igjen i jula, på
Gausdal.

I mellomtida får jeg vel
delta i Grand Prix for å få
spilletrening, mener Djurhuus.

VENTER...

Simen Agdestein har fortsatt
ingen klare turneringsplaner.
Han regner med å stille opp om
lysten melder seg for alvor.

Men jeg har ingen spesielle
planer for min sjakklige fram-
tid - de helt store ambisjonene
er ikke til stede, sier Simen
Agdestein.

JUNIORLANDSKAMP

I helgen 29. september til 1.
oktober skal våre yngre talen-
ter spille fire-landskamp for

junior og kadett i Joensuu i
Finland over seks junior- og fi-
re kadettbord.

Motstandere er Danmark,
Sverige og arrangørlandet Fin-
land.

På juniorbordene har Norges
Sjakkforbunds Ungdom tatt ut
1. Helge Nordahl, Fana, 2. Pål
Vegard Hagesæther, Hauge, 3.
Jon Kristian Røysset, Tromsø,
4. Bjarte Leer-Salvesen, Kris-
tiansand, 5. Erik Tonning,
Bergens og 6. Terje Johansen,
Strømmen. 1. reserve er Stig
Gabrielsen, Bergens, 2. reserve
Erik Parr, Nittedal.

Kadettspillerne er 7. Leif Er-
lend Johannessen, OSSU, 8.
Torbjørn R. Hansen, Remis, 9.
Stig Tjomsland, Nordstrand og
10. Torstein Bae, Sjakkklubben
av 1911. 1. reserve er Gunnar
Einviik, Strømmen og 2. reser-
ve Andreas G. R. Moen, OS-
SU.

Roy Fyllingen og Nina Hage-
sæther spiller samtidig junior-
VM, mens Kjetil A. Lie skal
spille nordisk mesterskap for
ungdomsskolelag i Danmark

NATO-TURNERINGEN

Nils Grotnes, Per Ove Egeli,
Steinar Moen, Ole Valaker,
Øystein Hjertenes og Tommy
Indbryn er av Forsvarets Over-
kommando tatt ut til å spille
NATO-mesterskapet på Gaus-
dal 5. til 11. november. Grotnes
og Egeli er begge elitespil-
lere! Steinar Sørli og Kai
Ørtoft er reserver. Et sterkt
lag...

Den nasjonale kvalifiserings-
turneringen ble avlyst på grunn
av for lav deltagelse.

Delt 1. plass for Tisdall

Jonathan Tisdall fortsetter å bekrefte at stormester-tittelen var vel fortjent: I Scandinavian Chess Tournament i Stockholm 20. til 31. august var han blant de ni som delte førsteplassen med 6½ poeng av 9!

- Jeg føler det går lett for tiden. Jeg føler press for å oppnå gode resultater for å bevise at jeg har fortjent tittelen - men samtidig synes jeg det er en glede å spille. En heldig kombinasjon, sier Tisdall.

UTEN TAP!

Tisdall gikk faktisk gjennom den sterkt besatte turneringen uten tap! Han slo Wärrk, Estland, GM Yrjö Rantanen, Finland, Jørgen Nordqvist, Sverige og GM Jiri Lechtynsky, Tsjekkia, og spilte remis mot FGM Brustmann, Polen, IM Christian Gabriel, Tyskland, GM Aloyzas Kveinys, Litauen, GM Igor Khenkin, Israel og IM Tom Wedberg, Sverige!

- Jeg er veldig overrasket over resultatet. Jeg stilte jo i første rekke for å teste meg, for å se hva jeg kunne utrette i en så sterk turnering. Når jeg ender om med delt førsteplass og bedret rating, er jeg klart kjempfornøyd, sier Tisdall, som regner med å ende mellom 2510 og 2515 i rating etter turneringen. Han planlegger deltagelse i flere turneringer framover - men prioriterer akkurat nå en måneds «opphold»!

Resultatene: 1. GM Ivan Farago, Ungarn 6½ 2. GM Chernin Alexander, Ungarn 6½ 3. GM Aloyzas Kveinys, Litauen 6½ 4. IM Tom Wedberg, Sverige 6½ 5. GM Juan Bellon, Spania 6½ 6. GM Pia Cramling, Sverige 6½ 7. GM Jonathan Tisdall, Norge 6½ 8. GM Igor Khenkin, Israel 6½ 9. GM Mikhail Ivanov, Russland 6½ 10. GM Igors Rausis, Latvia 6 11. FM Tapani Sammalvu, Finland 6 12. Vladimir Poley, Bulgaria 6 13. - 30. IM Christian Gabriel, Tyskland, GM Alexander Kochyev, Russland, GM Evgenij Gleizerov, Russland, GM Jiri Lechtynsky, Tsjekkia, John-Paul Wallace, Østerrike, Arvid Wikner, Sverige, Alexej Chernushevich, Bulgaria, GM Vladimir Bagirov, Latvia, GM Helgi Olafsson, Island, IM

Evgenij Agrest, Russland, GM Yrjö Rantanen, Finland, GM Nigel Davies, England, Emanuel Berg, Sverige, IM Christer Hartman, Sverige. IM Thomas Engqvist, Sverige, GM Mark Taimanov, Russland, IM Dan Cramling, Sverige og IM Axel Ornstein, Sverige alle 5½.

Tisdall kommenterer selv partiet fra siste runde:

Jonathan Tisdall - J. Lechtynsky

E11, Bogoljubow-varianten

I siste runde måtte jeg vinne for å ha en sjanse til å oppnå premie. Raskt viste det seg på de tre første bordene at en seier faktisk kunne gi meg delt 1. plass! Mitt eneste problem var en solid og erfaren motstander som virket fullt bestemt på remis, - eller kanskje bedre: På å provosere meg til å overspille sjansene.

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sf3 Lb4+ 4.Ld2 De7

En overraskelse, fordi Lechtynsky tidligere hadde foretrukket 4...c5 som jeg hadde brukt tiden på i mine raske forberedelser. Med en skrøpelig computer og tidlig start var det nesten ikke tid til annet enn å sjekke hans favorittåpning.

5.Sc3 0-0

5...Lxc3 6.Lxc3 Se4 7.Te1 er vanligere, tror jeg, men sorts valg er mer fleksibelt. På dette tidspunkt hadde jeg en liten følelse av å spille Nimzoindisk med 4.Ld2, noe som ikke ga meg noen spesielt god følelse.

6.g3 Lxc3

6...d5 var et interessant alternativ.

7.Lxc3 Se4 8.Tc1 a5 9.Lg2 Sc6 10.0-0 Sxc3 11.Txc3 d6 12.Da4!?

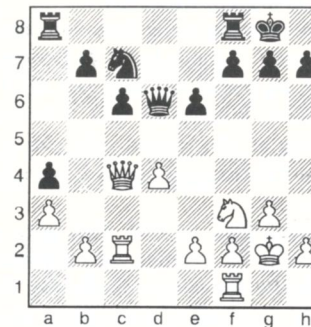
Denne merkelige manøveren var inspirert av analyser jeg gjorde sammen med Simen Agdestein for noen år siden. Jeg husket en Dronningindisk stilling hvor Simen foreslo plassering av hvit dronning på a3 for å skape press på sorts stilling. Noe jeg fant vanskelig å tro, - men trekket hadde sine fordeler. Her er ideer med c4-c5 for å skape litt press, og med å skape forbindelse mellom tårnene. Bonden på b7 kan også bli svak. Hvit kan vurdere 12.d5 Sb4 13.a3 Sa6 14.d4 (14.dxe6!? er også interessant) og oppnå en liten fordel i en veldig vanlig stillingstype.

Jeg valgte noe mer uvanlig, som hadde den praktiske fordel at det framtvang nye problemer å løse - men objektivt sett burde 12.d5 vært foretrukket.

12...Ld7 13.c5 Sb4 14.Db3 Lc6 15.Sd2 Lxg2 16.Kxg2 Dd7 17.Sf3 Sd5 18.Tc2 a4 19.Dc4 c6?!

Dette virket over-solid for meg. 19...f5!? er en mer energisk måte å spille denne stillingen. Springeren på d5 gjør mye for å nøytralisere et mulig press i c-linja. Hvit kan gjøre spillet skarpere ved å forberede e4, men dette svekker samtidig kongefløyen. Lechtynsky unngår konsekvent den minste antydning til komplikasjoner. En annen interessant plan var 19...Tfb8!?

20.a3 Sc7 21.cxd6 Dxd6

Her begynte jeg ærlig talt å bli ganske frustrert. Sort står sikkert som fjell. Etter nærmere vurdering oppdaget jeg at en bestemt avvikling ville gi hvit klart initiativ: Om dronningene og et tårnpar byttes, blir sorts dronningfløy overraskende svak. Med min motstanders begynnende tidsnød og hans klare ønske om poengdeling bestemte jeg meg for å finne ut om han var samarbeidsvillig.

22.Dc5 Dxc5 23.Txc5 Tfd8 24.e3 Td5 25.Tfc1 Ta5?

Etter dette blir sorts stilling vanskelig. Og - han får de største problemene akkurat idet tidsnøden er på det verste!

26.Txa5 Txa5 27.Se5

Med en lang rekke ideer: Fra d3 dekker springeren b2 og truer å gå til c5. Dessuten kan den hvite kongen temmelig raskt overflyttes til dronningfløyen.

27...Tb5

27...Sa6!? beskytter flere svakheter, men gir svært passivt plasserte offiserer.

28.Tc2 Tb3 29.Kf1 f6 30.Sc4 Kf7?! 31.Sd2!

En ny rundgang, da både c5 og c3 er attraktive felter for springeren.

31...Tb5

31...Tb6 32.Se4 Sa6 33.Sc3 koster også en bonde.

32.Se4 Ke7

Dekker d6...

33.Sc5

...men dette er akkurat like smertefullt. Nå vinner hvit en viktig bonde, og sorts problemer med med den nye utviklingen forenkler den tekniske prosessen.

33...Sd5 34.Sxa4 Kd6 35.Ke2 b6 36.b4!

Forhindrer ikke bare c5, men gjør også sorts tårn til en krøpling!

36...f5

Dette hjelper ikke - nå må sort betale dyrt for å få tårnet ut av buret.

37.Tc4 g5 38.f4! h6 39.Kd3 g4 40.Ke2 h5 41.Kd3

Når krutttrøyken har lagt seg etter tidsnøden ser sort at prisen for å låse hvits bønder har vært for høy. Hans brikker er fullstendig paralyisert, og ethvert springertrekk besvares med Sc3 som vinner kvalitet.

41...Kd7 42.Tc1

Enkleste gevinstplan. Hvit vil åpne h-linja for tårnet, og sort vil opplagt være enda mer hjelpesløs.

42...Kd6 43.Th1 c5

43...Kd7 44.h3 Sf6 45.Sc3 Se4 46.Sxe4 fxe4+ 47.Kxe4 vinner lett for hvit, så jeg regnet med at sorts siste forsøk ville være dette fortvilte offeret.

44.dxc5+ bxc5 45.Sxc5 Sxb4+ 46.axb4 Txb4 47.Tc1!

Enklere enn å sende springeren ut på sidene.

47...Tb2 48.e4 Txb2 49.e5+ Ke7 50.Ta1 Th3 51.Ta7+ Ke8 52.Sxe6 Txb3+ 53.Kd4 h4

53...Tf3 54.Sg7+ Kd8 55.Sxh5.

54.Sg7+ oppgitt.

E-bonden blir dronning.

En tilfredsstillende avslutning på en turnering hvor jeg brukte det meste av tiden på å ta dumme sjanser i forsøk på å vinne partier.

- Noen ganger er det stille også det beste! - mener Jonathan Tisdall.

Bergens vant NM for juniorlag

Bergens Schakklubb innfridde forventningene og gikk til topps i lag-NM for junior på hjemmebane 8. til 10. september. Bergens manglet Trond Gabrielsen fra fjorårets suverene mesterlag, men var likevel store forhåndsfavoritter i Nordnes Bydelshus. Nitten lag stilte til start, blant dem fem fra Oslo Schakkselskap.

Av Ivar Bern

Potensielle utfordrere på forhånd var Kristiansand som hadde svenske Per Wikstrøm på 1. bord for anledningen, det unge mannskapet til Oslo Schakkselskap 1 og det spennende laget fra Hauge som stilte med 1,5 av de to siste års juniormorgestrene. 1. bordsspiller Pål Vegard Hagesæther vant i 1994, og Nina Hagesæther skal senere i høst ut i stikkamp mot Fanas Helge Nordahl om årets NM-tittel.

STORE TABBER

Mesterskapet blir nok dessverre husket mer for alle de store tabbene enn for det gode spillet. Nina Hagesæther startet ballet med følgende katastrofe som sort mot Kai Arne Hersvik, Bergens 2 i 1. runde:

1.e4 d6 2.d4 g6 3.Sc3 Lg7 4.Le3 Sd7 5.Lc4 c6 6.a4 Sgf6 7.f3 Dc7 8.Sge2 e5 9.Dd2 h5?! 10.Lb3 a5 11.Td1 0-0 12.Lh6 Tb6 13.Dg5!/? Sh?? 14.Dxg6 oppgitt. Dette holder ikke i en eventuell eliteklasse neste år, Nina!

FULLT HUS - IGEN

Nøkkelpersonen i mesterskapet ble på mange måter Roy Fyllingen som tok sin 4. og avgjørende IM-norm under Landsturneringen i Namnos i sommer. Fyllingen tok seks strake seire på 1. bord, men underveis gjorde han mer merkelig enn han vanligvis gjør i løpet av et helt år.

I de fire siste partiene sto han i tur og orden til tap mot Per Wikstrøm, Leif Erlend Johannessen (OSS 1), Helge Nordahl (Fana 1) og Pål Vegard Hagesæther. Heldigvis for Bergens ble motstanderne hans så forbauset over å stå til gevinst mot den vordende IM-en at de kastet de utroligste fordeler ut av vinduet og helt til nabobygda. Men tross alt, Fyllingen har tatt fullt hus på 1. bord to år på rad nå. Det må være rekord!

OVERBEVISTE

Den eneste på mesterlaget som overbeviste var egentlig Stig Gabrielsen som uanstrengt plukket fem poeng av seks mulige på 2. bord, men i den viktige 4. rundekampen mot OSS var han «klinisk død» før Andreas Rabben Moen bukket dronning.

På fjerde bord tok Eirik Sandal beskjedne 3,5 av 6 etter å ha bukket henholdsvis tårn og springer i 3. og 4. runde. Sandal har spilt lite i år, og kombinasjonen rust og tidsnød frarådes herved på det sterkeste....

TIL SØRLANDET... NESTEN

Kristiansand viste seg tidlig fram som den største utfordreren. I 3. runde holdt de Bergens 1 til uavgjort 2-2, og hadde det ikke vært for Fyllingens vellykkede krumspring mot Wikstrøm, er det sannsynlig at NM-tittelen ville gått til Sørlandet. Både Kristiansand og BS 1 vant de øvrige matchene.

Tredjeplassen gikk til OSS som også gjorde mye rart underveis. Hauge tok fjerdeplassen, men var kanskje den største skuffelsen. Pål Vegard og Nina Hagesæther måtte begge nøye seg med 2,5 av 6. Pål Vegard avga blant annet remis mot lilleputtmester Martin Østveit (OSS 4) og ble knust av fjorårets kadettmester Kjetil A. Lie (Brattås). Ninas form så vi et eksempel på ovenfor. I tillegg ga hun 12 år gamle Lars Grotmol (OSS 5) en mildt sagt overraskende bursdagspresang da hun tapte i 2. runde. Hauge kan takke Dagfinn Snarheim og hans 5,5 av 6 på 4. bord for at det tross alt ble en hederlig plassering.

Bergens Sjakkklubb gjennomførte et knirkefritt arrangement.

Et par partier av Fyllingen - det første viser hvor effektiv han er når han får sjansen.

Roy H. Fyllingen - Leif E. Johannessen

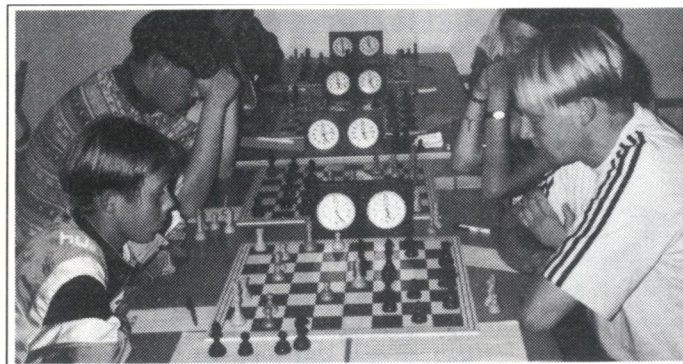
E06 katalan

1.d4 e6 2.Sf3 Sf6 3.g3 b6 4.Lg2 Lb7 5.0-0 Le7 6.c4 0-0 7.Sc3 d5 8.Se5 c6 9.cxd5 cxd5 10.Da4 Sfd7 11.f4 Sxe5 12.fxe5 Sc6 13.Lf4?

Selv IM'er kan gjøre slike feil...!

13...Sxd4! 14.Tad1

Etter 14.Dxd4?? Lc5 kan hvit gi opp.

Kjetil A. Lie fra Brattås i spill med Pål Vegard Hagesæther fra Hauge. (NM-fotos: Lars Even Andersen)

14...Sf5?

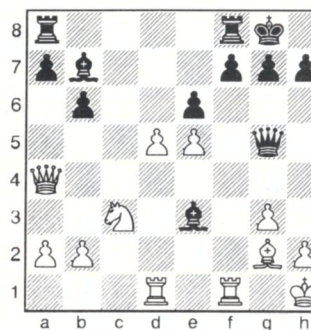
14...Sc6 15.e4 d4 med solid fordel til sort, siden 16.Sb5 a6 17.Sxd4 Sxd4 18.Txd4 Lc5 er avgjørende.

15.e4

Nå er hvit tilbake i førerretet!

15...Lc5+ 16.Kh1 Se3 17.Lxe3 Lxe3 18.exd5 Dg5

18...exd5 19.Sxd5 vinner for hvit. 18...De8!? 19.Dxe8 Tfxe8 20.d6! også!

19.Dd7! Lc8

Taper kvalitet, men alternativet er ikke forlokkende: 19...La6 20.dxe6! Lxf1 21.exf7+ Txf7 22.Ld5! Sort står tårn over, men er redningsløst fortapt. Hvit får alt tilbake med renter.

20.Dc6 Tb8 21.Dd6 Ta8

21...Tb7 er bare litt bedre!

22.dxe6 Lxe6 23.Lxa8 Lc5

Sort kommer uansett helt tårn under, fordi 23...Txa8? 24.h4! og sort er matt om dronningen går ut av diagonalen h4-d8!

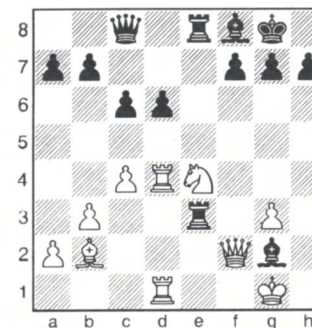
24.Se4 Oppgitt.

I neste parti hadde Fyllingen hellet med seg:

Pål V. Hagesæther - Roy Fyllingen

A25, engelsk-siciliansk

1.c4 Sf6 2.g3 e5 3.Lg2 Sc6 4.Sc3 Lc5 5.e3 0-0 6.Sge2 Te8 7.0-0 Lf8 8.d4 exd4 9.Sxd4 Se5 10.b3 d6 11.h3 c6 12.Lb2 Db6 13.De2 Ld7 14.Tad1 Tad8 15.Sf3 Dc7 16.Td2 Dc8 17.Sxe5 Txe5 18.Sa4 Te6 19.Tfd1 Se4 20.Td4 Tde8 21.Sc3 Sxg3 22.fxg3 Txe3 23.Df2 Lxh3 24.Se4 Lxg2

25.Kxg2??

Etter 25.Dxe3 Dh3 26.Sf6+ kan sort gi opp! Nå vinner sort lett....

25...T3xe4 26.Txe4 Txe4 27.Te1 De6 28.Txe4 Dxe4+ 29.Kh2 f6 30.Ld4 b6 31.a4 c5 32.Lc3 d5 33.cxd5 Dxd5 34.Db2 Ld6 35.Le1 h5 36.De2 h4 37.De8+ Kh7 Oppgitt.

Erik Tonnings parti mot Ellen Hagesæther var kanskje det beste prestert av Bergens' spillere.

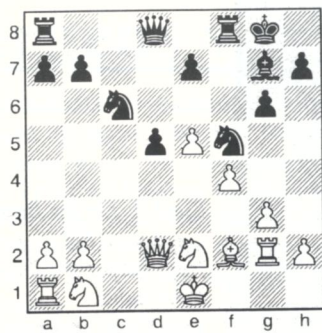
Ellen Hagesæther - Erik Tønning

B06, moderne

1.e4 g6 2.d4 Lg7 3.g3 d5 4.e5 c5 5.c3 Sc6 6.Se2 Lg4 7.Le3 Lf3 8.Tg1 Sh6 9.Lg2 9...Sd2!?

9...Lxg2 10.Txg2 Sf5 11.Dd2 0-0 12.f4 f6 13.Lf2 cxd4 14.cxd4 fxe5 15.dxe5

15...Lxe5!

Dette temaet er kjent fra 3.Sd2-varianten i fransk - som Tonning endelig har begynt å bokotte! Hvits dårlige utvikling og kryptiske offisersplasseringer straffes med et offisersoffer. Kompensasjonen er en åpen f-linje og to sentrumsbønder som kan skyves mot hvits konge. **16.fxe5 Sxe5 17.Sg1!**

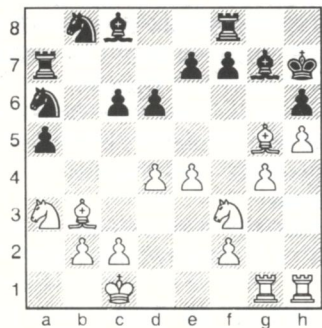
Fortvilelse. **17.Dc3!?** i håp om å få spilt Sd2 er bedre, på **17...Tc8** eller **17...d4!** følger **18.Db3**. **17...d4 18.h3 Dd5! 19.Th2 Tac8 20.Sa3 De4+ 21.De2 Se3 22.Lxe3 dxe3 23.Db5 Sd3+ 24.Ke2 Tf2+ 25.Txf2 exf2+ 26.Kf1 De1+ oppgitt.**

Nina Hagesæther var ikke heldig mot OSS 4:

Lars Grotmol-Nina Hagesæther

B08, Pirc

1.e4 d6 2.d4 Sf6 3.Sc3 g6 4.Sf3 Lg7 5.Lg5 h6 6.Le3 0-0 7.Dd2 Kh7 8.h3 c6 9.g4 Se8 10.Lc4 b5 11.Lb3 Sc7 12.0-0-0 a5 13.a3 Sca6 14.Tdg1 b4 15.Sb1 Db6 16.h4 bxa3 17.Sxa3 Db4 18.h5 Dxd2+ 19.Lxd2 g5 20.Lxg5! Ta7?! 20...hxg5 21.Sxg5+ Kg8 22.h6 Lh8 23.Sxf7 Txf7 24.Lxf7+ Kxf7 25.g5 Kg6 26.f4 e6 27.h7 Sc7 med uklart spill.

21.Lxh6! Lxh6+ 22.g5 Le6

22...Lg7 23.g6+ Kh6 24.gxf7 e6 25.Tg6+ Kh7 26.Sg5+ Kh8 27.Sxe6 Txf7 28.Sxg7 Txg7 29.Th6+ Th7 30.Txd6 med klar fordel.

23.gxh6 Lxb3 24.cxb3 Kxh6 25.Tg2 Sb4 26.Sh4 e6 27.Thg1 S8a6 28.Tg7

Med ideen **T1g6+** og **Th7** matt.

28...Sd3+ 29.Kd2 Sf4 30.Sf3 Sxh5 31.T7g2

Sort er ferdig. Hvit er klar til å doble i h-linjen.

31...Taa8

31...f5 32.Th1 fxe4 33.Tg5! med matt.

32.Th2 Tg8 33.Tgh1 Kg6 34.Txh5 Kf6 35.e5+ Ke7 36.exd6+ Kxd6 37.Txa5 Tgb8 38.Sc4+ Ke7 39.Sfe5 Sb4 40.Txa8 Txa8 41.Sd3 Sd5 42.Sde5 Sb4 43.Th7 Tf8 44.Sg6+ oppgitt.

To partier fra matchen mellom Kristiansand og Åsane i 2. runde, kommentarer fra bulletinen:

Erik Eikeland - Bjørnar Byklum

D00, dronningbondespill

1.c3 f5 2.d4 Sf6 3.Lg5 e6 4.Sd2 Le7 5.Dc2 d5 6.f3 0-0 7.e4 De8 8.Ld3 Sg4 9.fxg4 Lxg5 10.Sdf3 Ld8 11.e5 fxg4?

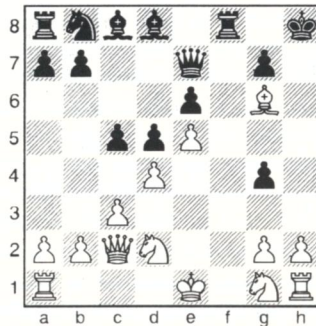
Hvit får farlig angrep uten å ha ofret noe for det.

12.Lxh7+ Kh8 13.Lg6 De7 14.Sd2

Alt som gjenstår for hvit nå er å åpne h-linjen.

14...c5?!

Dette har svart neppe tid til. En mulighet er **14...Ld7** fulgt av **...Le8**.

15.g3!

Planlegger **h3**.

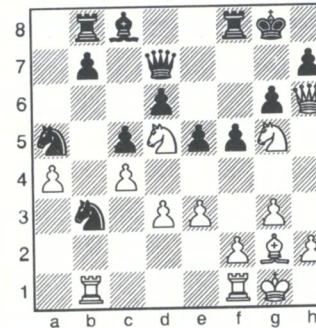
15...Dg5 16.0-0-0 cxd4 17.cxd4 Sc6 18.h3 Dh6 19.Se2 gxh3 20.Sf4 h2 21.Sf3 Txf4 22.gxf4 Dxf4+ 23.Kb1 Lc7 24.Txh2+ Kg8 25.Tdh1 oppgitt.

Bjarne Leer-Salvesen - Ingerid W. Nordhaug

B25, engelsk-siciliansk angrep

1.c4 e5 2.g3 g6 3.Lg2 Lg7 4.Sc3 Sc6 5.Sf3 Sge7 6.0-0-0 7.d3 d6 8.Tb1 Tb8 9.b4 a6

10.a4 a5 11.bxa5 Sxa5 12.Ld2 c5 13.Dc1 Sec6 14.Lh6 f5 15.Sd5 Lxh6 16.Dxh6 Sd4 17.Sg5 Dd7 18.e3 Sdb3?

19.Sf4!

Avgjør straks! **19...exf4 20.Ld5 Kh8 21.Dxf8** er naturligvis matt - derfor....

19...Tf6 20.Ld5+ Oppgitt! Sort oppdager **20...Kh8 21.Sxg6+! Txg6 22.Df8+** med matt!

Ingerid Nordhaug - Lars Gunnesdal

C55, tospringerspill

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.d4 exd4 4.Lc4 Sf6 5.0-0 d6 Passivt! Teori er **5...Sxe4 6.Te1 d5 7.Lxd5 Dxd5 8.Sc3 Da5/Dd8** med like sjanser.

6.Sxd4 Sxd4 7.Dxd4 Le6 8.Lxe6 fxe6 9.e5 Sd7 10.exd6 cxd6 11.Dg4 Df6 12.Te1 e5 13.Sc3 Sb6 14.Le3 Sc8?

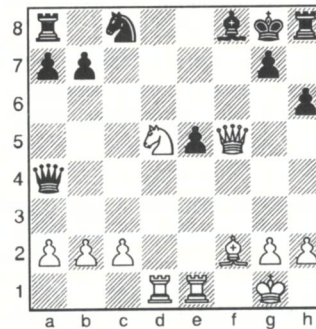
Gjør bare vondt verre i håpløs stilling. **14...Df7!?** **15.Da4+! Kf7 16.Sd5**

16.Db3+ og **17.Dxb7** og sort kan alt kan gi opp!

16...Dd8 17.Db3! Kg6

17...Ke8 18.Db5+ Kf7 (18...Dd7 19.Sc7+) 19.Dc4.

18.f4 h6 19.fxe5 dxe5 20.Dd3+ Kf7 21.Df5+ Kg8 22.Tad1 Dh4 23.Lf2 Da4

24.Sf6+! Kf7

24...gxf6 25.Kg6+ Lg7 26.Td8+.

Kristiansand svenskimport Per Wickström.

25.Sd7+?

Overser **25.Sh7+ Kg8 (25...Ke8 26.Dg6+ Ke7 27.Txe5) 26.Dxf8+ Kh7 27.Df5+ Kg8 28.Td8+!** **25...Kg8 26.Dxf8+ Kh7 27.Sf6+?! Kg6 28.Dxh8 Kxf6 29.Lc5 Kg6 30.Td3 Da5 31.Tg3+ Kf6 32.Dxg7+ Ke6 33.Txe5 matt.**

Resultater: 1) **Bergens 1 19,5/11** (Roy Fyllingen, Stig Gabrielsen, Erik Tonning, Eirik Sandal), 2) **Kristiansand 18/11** (Per Wikström, Bjarne Leer-Salvesen, Bjørnar Byklum, Anders Forberg), 3) **OSS 1 16/8** (Leif E. Johannessen, Kristian O. Trygstad, Andreas G. Moen, Stian Hjøberg, Simen Klevstrand), 4) **Hauge 14,5/9** (Pål V. Hagesæther, Nina Hagesæther, Ellen Hagesæther, Dagfinn Snarheim), 5) **Remis 14,5/8**, 6) **Bergens 2 14/6**, 7) **Åsane 1 13,5/6**, 8) **Fana 1 12,5/6**, 9) **Brattås 12/7**, 10) **Fana 2 12/6**, 11) **OSS 3 11,5/6**, 12) **Vandaskog 11/6**, 13) **Fana 3 11/6**, 14) **OSS 4 11/4**, 15) **Tønsberg 10,5/6**, 16) **OSS 2 10,5/4**, 17) **Bærum 9/4**, 18) **OSS 5 5,5/3**, 19) **Åsane 2 4,5/3**.

Bordpremier: 1. bord Roy H. Fyllingen, Bergens 1 6/6, 2. bord Kai A. Hersvik, Bergens 2 5,5/6, 3. bord Erik Tonning, Bergens 1 5/6, 4. bord Stian Hjøberg, OSS 1 4/4, reserve Simen Klevstrand, OSS 1 2,5/3.

Resultater for toppene: 1. runde: Vandaskog-Bergens 1 0-4, Tønsberg-OSS 1 1-3, Kristiansand-OSS 3 3,5-0,5. 2. runde: Bergens 1-OSS 2 3,5-0,5, OSS 1-Remis 3,5-0,5, Åsane 1-Kristiansand 1-3. 3. runde: Kristiansand-Bergens 1 2-2, Åsane 1-OSS 1 0-4. 4. runde: Bergens 1-OSS 1 2,5-1,5, Remis-Kristiansand 0,5-3,5. 5. runde: Fana-Bergens 1 0-4, OSS 1-Kristiansand 1-3. 6. runde: Hauge-Bergens 1 0,5-3,5, Kristiansand-Fana 3-1, OSS 1-Brattås 3-1.

VM i leilighet 107

I disse dager er hele verdens sjakkoppmerksomhet rettet mot leilighet 107 - i World Trade Center i New York. Russeren Gari Kasparov (32) og inderen Viswanathan Anand (25) kjemper om verdensmestertittelen i det internasjonale profesjonelle sjakkforbundet, PCA. I løpet av 20 partier skal tittelen avgjøres - og premiepotten på 11 millioner kroner fordeles.

Gjennom hardt og målbevisst arbeid har Anand utviklet sitt enorme talent i forberedelsene på å detronisere verdensmester Kasparov - ubesiret siden 1985.

CAFÈ-SPILLER

- Anand er en café-spiller, uttalte Kasparov for bare tre år siden. Men i dag har uttalelsene endret seg:

- Anand har hatt kolossal framgang og kan bli verdensmester. Denne matchen blir virkelig tøff, sa Kasparov til pressen like før matchen startet 11. september.

Det er gått bare ett år siden Anands sammenbrudd i kvartfinalen i FIDE-matchen mot Gata Kamski i hjemlandet India. Nervene sviktet da Anand ledet med to poeng, og Kamski greide utrolig nok å komme tilbake og vinne. Anand ønsket også å bli FIDE-mester.

I PCA-syklusen fikk imidlertid Anand revansje mot Kamski, og viste sin profesjonalitet. Foran tittelmatchen mot Kasparov har han et lag av hjelpere, Yusupov, Ubilava, Speelman og Wolff er alle kjent for sine framragende analyser. I tre måneder arbeidet disse fem sammen ti timer daglig i Collado Mediano i Madrid. I ti dager var også russeren Mark Dvoretzki til stede - han er regnet som verdens beste sjakktrener!

Men Kasparov har heller ikke ligget på latsiden. Etter skilsmissen i 1993 har han bygd seg opp psykisk, og hans analyseteam ble styrket da han fikk med seg Kramnik - verdens femte beste spiller.

- Han er den eneste unge spilleren i verden med et talent like stort som Anands! - har Kasparov slått fast. Hans forberedelser ble kon-

sentrert til Istria i Kroatia i 45 dager, med en hjelper, Dojoian, og som vanlig i selskap med sin mor, Clara Shagenovna.

FIRE PÅ RAD

Kasparov har vunnet de fire siste partiene han har spilt mot Anand med ordinær spilletid: Dortmund 1992, Linares 1993, Linares 1994 og Riga 1995. Anand har ikke slått verdensmesteren siden ved juletider 1991, i Reggio Emilia i Italia. Totalt har Kasparov fem seire og to tap samt to remiser i ni innbyrdes møter. Hurtig-sjakkpartier holdes da utenfor.

Men inderen er langt sterkere i dag enn for bare ett år siden!

Mange mener at om Anand holder stand de åtte første matchpartiene, eller ligger bare ett poeng etter på dette tidspunkt, vil han ha store sjanser til å vinne matchen. Kasparov vil forsøke å angripe fra første parti, og det kan som vanlig forventes teoretiske nyheter som vil gi Kasparov fordel. Anand må prøve å holde ut presset de første partiene, og unngå å da Kasparov får fordel i åpne angrepsposisjoner. da er mesteren nærmest uslåelig... Anands åpningsvalg vil være uhyre viktig, og dess lengre matchen varer, dess større blir hans sjanser.

IKKE HENGEPARTI

Anand har - med sin svært kjappe spillestil - fordel av den nye betenkningstiden: Det skal ikke lenger tas hengепarti - varer et parti sju timer, taper en av spillerne på tid...!

Anand spilte tidligere så raskt at motstanderen knapt hadde rukket å notere trekket før svaret var gjort - selv i de mest alvorlige matcher.

- OK om Anand vil spille så fort. Men i sjakk er det likevel resultatet som teller, ikke klokken! - sa Kasparov før matchen Anand-Kamski i Las Palmas. Nettopp i denne matchen viste Anand at han etter hvert har «normalisert» sin tidsbruk.

Hele matchen er også redusert på fra tidligere 24 til nå 20 matcher. Likevel lang nok til at Kasparov har en liten fordel: Anand har aldri tidligere spilt en match på over tolv partier. Og

tross alt har nesten aldri et VM-parti vart i bortimot sju timer!

Fem ganger har Gari Kasparov blitt verdensmester i sjakk. Om noen uker får vi vite om han har greid det igjen...

Her er partiene spilt så langt:

Viswanathan Anand-Gari Kasparov (1)

B85, Siciliansk, Scheveningen

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 a6 6.Le2 e6 7.a4 Sc6 8.0-0 Le7 9.Le3 0-0 10.f4 Dc7 11.Kh1 Te8 12.Dd2 Ld7 13.Tad1 Tad8 14.Sb3 Lc8 15.Lf3 b6 16.Df2 Sd7 17.Sd4 Lb7 18.Lh5 Tf8 19.Dg3 Sxd4 20.Lxd4 Lf6 21.Le2 e5 22.fxe5 Lxe5 23.Df2 Sc5 24.Lf3 Tfe8 25.h3 a5 26.b3 Lc6 27.Tfe1 h6 og spillerne ble enige om remis.

Det andre partiet var heller ikke spennende.

Gari Kasparov-Vishwanathan Anand (2)

E34, Nimzoindisk (4.Dc2)

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Lb4 4.Dc2 d5 5.cxd5 Dxd5 6.e3 c5 7.Ld2 Lxc3 8.Lxc3 cxd4 9.Lxd4 Sc6 10.Lxf6 gxf6 11.Se2 Ld7 12.a3 De5 13.Sc3 f5 14.0-0 0-0 15.g3 Kb8 16.Le2
Her brukte Kasparov over 43 minutter!
16...Se7 17.Dd3 Dc7 18.Dd6 Lc6 19.Dxc7+ Kxc7 20.The1 Txd1+ 21.Txd1 Td8 - remis i-gjen.

Ekspertene mente at Anand hadde muligheter i det tredje partiet - men det er ikke enkelt å finne forsterkninger

Viswanathan Anand-Gari Kasparov (3)

B85 Siciliansk, Scheveningen

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 a6 6.Le2 e6 7.0-0 Le7 8.a4 Sc6 9.Le3 0-0 10.f4 Dc7 11.Kh1 Te8 12.Ld3 Sb4 13.a5 Ld7 14.Sf3 Lc6 15.Lb6 Dc8 16.De1 Sd7 17.Ld4 Sc5 18.Dg3 f6 19.e5 Tf8 20.Lxc5
Anand brukte 51 minutter de to siste trekkene!
20...dxc5 21.Lc4 Ld5

21...Sxc2 22.f5 Kh8 23.Lxe6 Dc7 24.Sh4! Le8 25.Sd5 synes å gi hvit godt spill!

22.Sxd5 exd5 23.Lb3 c4 24.La4 Sc6 25.c3 fxe5 26.Sxe5 Sxe5 27.fxe5 De6 28.Lc2 Txf1+ 29.Txf1 Tf8 30.Txf8+ Lxf8 31.Df4 g6 32.Ld1 Df7 33.Dd4 Df1+ 34.Dg1 Dxd1+ 35.Kxg1 Kf7 36.Lg4 b6 Remis.

Det fjerde partiet ble heller særlig spennende:

Gary Kasparov-Viswanathan Anand (4)

A17, engelsk

1.Sf3 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Lb4 4.g3 0-0 5.Lg2 d5 6.Db3 c5 7.0-0 Sc6 8.d3 h6 9.e3 Te8 10.a3 dxc4 11.dxc4 Lxc3 12.Dxc3 e5 13.b4 e4 14.Sd2 De7 15.b5 Se5 16.Sxe4 Sf3+ 17.Lxf3 Sxe4 18.Lxe4 Dxe4 19.f3 De7 20.e4 Le6 21.Le3 Remis. Med ulike løpere og ellers bare tunge offiserer på brettet er merbonden lite verd!

Etter fire partier var stillingen 2-2. Vi tar naturligvis for oss resten av matchen neste gang!

Kramnik i Dortmund

Vladimir Kramnik vant årets Dortmund-turnering - den 23. i rekken. Og den sterkeste som noensinne er spilt i Tyskland, med en gjennomsnittsrating på 2668 og kategori 17!

Kramnik (20) slo Ivanchuk allerede i første runde, og med remis mot Karpov i 2. hadde han alt sikret seg 1,5 poeng mot sine to antatt hardeste konkurrenter. Deretter fulgte han opp med tre strake seire - og bare Karpov kunne holde følge. Men etter å ha slått Barejev etter skikkelig tidsnød, kom tre remiser på rad.

Ivanchuk virket uninspirert etter remisen mot Kramnik, og hele seks av hans åtte siste partier endte remis, flere ganger tilsynelatende uten stor kamplyst.

Verdens yngste GM noensinne, Peter Leko, holdt følge med Kramnik og Karpov. Han åpnet med seier over Lobron, og fulgte opp med remiser mot Short, Piket og Lautier - før han slo Barejev. Før aller siste runde ledet Kramnik halvpoenget foran Karpov og med Leko ytterligere et halv poeng bak! I siste runde vant Kramnik over Piket og Karpov over Lautier - mens Leko glemte variantene og fikk sitt eneste tap.

Resultatene: 1) Kramnik 7, 2) Karpov 6,5, 3) Ivanchuk 5, 4) Leko 5, 5) Lautier 4,5, 6) Piket 4, 7) Short 4, 8) Barejev 3,5, 9) Beliavsky 3,5, 10) Lobron 2.

Det ble en fin og etterlengtet PR for sjakken i Tyskland. Rundt 4.000 betalte for å se på, og TV fulgte opp. Tysk sjakk har problemer - etter at Dr. Jelissen døde er Bayern Münchens topplag borte landets sterkeste i en årrekke. Og flyttingen av PCA-finalen fra Köln til New York på grunn av manglende cosponsor, ble negativ reklame i stedet for en forventet oppsving for sjakk i hele landet!

- Har realisert en drøm

- Jeg har vel på mange måter realisert en drøm. Jeg lever ikke av dette, men *beskjeftiger meg på heltid med en hobby. Det kan vel ikke være så dumt...?*

Arnold J. Eikrem har «ofret» et helt liv på sjakk. Først som spiller, siden som turneringsarrangør, administrator og toppdommer, - og de siste 25 år har han gjennom sine snart 100 internasjonale turneringer på Gausdal Høifjellshotell gitt norsk sjakk et unikt turneringstilbud og bidratt i sterk grad til nivåheving og fått håndfaste bevis for det i form av tittelnapp.

Tekst og foto Torger Strand

Han er født 1. april (!) 1932, og lærte å spille sjakk i Kristiansund. Fra 1946 spilte han for Arbeidernes i Trondheim.

- Jeg meldte meg ut på 20-årsdagen min, forteller Eikrem, som siden har vært knyttet til Sjakklubben Jarl. Han minnes arrangementet av de to første internasjonale juniorturneringene i Norge, arrangert i Trondheim i 1951/52 og 1952/53, og begge vunnet av Bent Larsen.

Det ringer i resepsjonen på Gausdal Høifjellshotell. Der er ingen. Arnold hopper opp.

- Søren også. Har de gått av klokka 10 selv om ingen er til stede?! Det går ikke an.....

BLITT NOE...

- Jeg har spurt meg selv hvorfor jeg holder på med dette. Jeg er en utålmodig fyr, som må holde på med noe. Men det er da *blitt noe* av det også!? - spør han mens han setter seg igjen.

Utvilsomt.

Han startet tidlig eget firma. Det var veldig populært å delta i hans årlige turnering i Sunndal i november. For han ordnet naturligvis med frukt i premier gjennom firmaet. Greit å vinne før jul...

En tid lot jobben seg kombinere med sjakken. Han ble med i forbundsstyret, og var president to perioder også.

Men etter hvert tok sjakken mer tid. Særlig da samarbeidet på Gausdal kom i gang.

- Jeg måtte bare legge ned firmaet. Har på et vis greid å holde det gående gjennom Sjakkutsalget og turneringene. Dessuten har jeg den daglige sjakkspalta i Adresseavisa i Trondheim, sier Arnold J. Eikrem. Og kan ikke dy seg for å liste opp hva det svenske sjakkforbundet har ytt som tilskudd til internasjonale turneringer i Sverige. Han føler ikke forbundet her hjemme alltid har vært like dyktige - men det er jo et spørsmål om økonomi også.

- Arnold, vet du hvem jeg skal ha i neste runde!?

Denne gang er det Einar Gausel som kommer løpende.

- Et øyeblikk..

RASTLØS

Arnold J. Eikrem har alltid vært kjent for å være rastløs, nesten uorganisert. Men han har tilsynelatende full kontroll. I dag er han likevel mye roligere. Det er mulig å holde ham i godstolen noen perioder for en prat...

- Jeg har veldig dårlig helse, og er nødt til å ta det roligere, sier han. Noe intervju om morgenen var ikke mulig - da har han ofte store smerter.

- Enkelte hevder at endel norske spillere har kommet for lett til tittelnappene på Gausdal?

- Det tror jeg ikke. Snarere tvert imot. Vi forsøker stadig å dra toppspillere hit.

KRAMNIKS FØRSTE

Jeg husker jeg kom i prat med Gari Kasparov da vi dro sammen til hotellet i Moskva i 1992. Vi kom inn på Kramnik - og hans sterke spill. Kasparov hadde for alvor fått øynene opp for det unge supertalentet.

«Keep an eye on him!» - bemerket verdensmesteren.

«Jeg kjenner ham. Han vant sin første GM-integning på Gausdal.....!» - svarte jeg.

Shirov og Bareev er andre toppspillere som har vært her. Nei, jeg skjønner ikke kritikken i det hele tatt! - understreker Eikrem alvorlig.

Møtet med Kasparov er ikke noe spesielt.

CHIEF ARBITOR

- Noe av det hyggelige med det jeg holder på med, er at jeg treffer veldig mange interessante mennesker. Jeg har fått reist veldig mye. Ikke bare for å treffe spillere og for å holde meg ajour som journalist - men også som dommer. Island har brukt meg mye. En stor opplevelse var da jeg var *chief arbitor* i matchen mellom Norden, England, Sovjet og USA. En opplevelse - og en rik erfaring, sier Eikrem.

En stor anerkjennelse for hans kvaliteter også!

Otto Ibenfeldt er neste.

- Er alt klart til morgendagens runde?

Arnold J. Eikrem har invitert til sjakk på Gausdal Høifjellshotell i over 25 år. Forholdentlig blir det minst 25 til!

SIMULTAN

Han kjenner naturligvis Norge også.

- Jeg har vært til stede under hvert eneste NM siden Mosjøen i 1965! Eneste kongress jeg har gått glipp av alle disse årene var i Kristiansund i 1992. Det var da min datter Wenche giftet seg - på Gausdal Høifjellshotell.

Det var vel godkjent grunn?!

- Får du ikke lyst til å spille selv???

- Jeg var vel regnet som ganske lovende som junior. Jeg spilte aktivt som ung, og hadde faktisk en rating på rundt 2.100 da jeg sluttet. Uetablert, riktignok... Jo - jeg har faktisk spilt siden. Steppet inn som reserve for å unngå odde-tall i en turnering! Men jeg er en veldig god bakkspiller!

Og... - det må du få med! - jeg er veldig god i simultan! Det henger vel sammen med at jeg ikke kan holde meg i ro, men likevel får med meg alt i et glimt! Jeg har faktisk greid rundt 80 prosent score de gangene jeg har forsøkt meg, sier Eikrem.

CASANOVA

Mens blikket stivner et øyeblikk. Tankene går til sist han spilte selv...

- Du skulle sett den dronningen jeg fikk da jeg spilte med levende brikker i Namsos. Aldri har en dronning vært flyttet så mye og så langt - jeg insisterte på å leie henne.....

- Du var med i en Casanova-reklame på TV2?

Eikrem våkner av drømmen - og ler.

- Jo, det stemmer. Morsom historie det der! De mente jeg passet godt! Forresten - de ba meg sende regning - må vel få gjort det snart.....

Tankene er ikke borte fra sjakken lenge hos den trønderske gentleman. Alltid nøye med hvordan han ser ut. Det er ikke bare å få ta et bilde til et intervju. Det må avtales i god tid. Og tid er viktig. Han ser på klokka.

NYHETSSPALTE

- Uff - det begynner å bli sent. Må forberede spalten til Adresseavisen. Har deadline klokken 09.00 om morgenen! Fryktelig tid... sier Eikrem. Som vel har den mest innholdsrike og aktuelle sjakkspalten i norske aviser.

- Sjakkjournalister i aviser er for opptatt av gode partier. Vel og bra - men husk at nitti prosent av de som leser sjakkspalten ikke er mye tress som sjakkspillere. De leser av interesse for sjakk, for å følge med i et tema som opptar dem. Derfor satser jeg på nyhetsinformasjon om det som skjer. Adresseavisen er i alle fall fornøyd - jeg føler jeg har lyktes!

POLITIKK - FOR TØFT

- Er det sjakk 24 timer i døgnet for deg?

Igen blir Eikrem alvorlig.

- Neeeee... jeg får da tid til noe annet....

Jeg er veldig glad i å lese. Har lest veldig mye skjønnlitteratur. Hamsun. Sigurd Hoel. Og så følger jeg veldig godt med i politikken.

Er forresten blitt spurt om jeg ville engasjere meg i politikken noen ganger. Har alltid takket nei. Miljøet der er for tøft! Og som politiker kan en ikke alltid si det en mener. Det ville passet

dårlig for meg...

Jo, jeg leser. Aviser også. Flere hver eneste dag - jeg må følge med i det som skjer i verden, sier trondhjemmeren bestemt. Ikke tvil. Det er knapt det tema han ikke deltar i en debatt om i en forsamling eller ved kaffebordet!

ÆRESGAUSDØL

- Søren.....

Telefonen ringer igjen. Arnold løper....

Denne gang rekker han det ikke. Lagt på i andre enden.

Men han er snart tilbake, lurt smilende.....

- Du, vet du at en kollega av meg skal bygge en ny, kjempeflott hytte her på Gausdal, nær Skeikampen?

- Nei.....?!

- Jo, da. Dronning Margrethe av Danmark! Hun er også - som meg - æres-gausdøl!!!

Æresmedlem av NSF

Arnold J. Eikrem fikk Norges Sjakkforbunds gullmerke i 1976 - og tre år etter ble han utnevnt til æresmedlem av forbundet - en høyst fortjent utmerkelse!

Eikrem har sittet som president i Norges Sjakkforbundi hele elleve år - først fra 1957 til 1959, og i den lengste perioden fra 4. juli 1970 til 7. juli 1979. Eikrem ble internasjonal dommer 1969. Han er også hedret av Sveriges Sjakkforbund med Collins-placetten i 1975.

Han - og Sjakklubben Jarl - arrangerte Det åpne Norgesmesterskapet på Gausdal Høifjellshotell første gang i 1970, med svenske Jerzi Lewi som vinner.

Her er en prøve på Eikrem som sjakkspiller - fra en lagturnering mellom Sør-Trøndelag og Møre og Romsdal, spilt 15. november 1964.

Hvit Arnold J. Eikrem, sort Torger Strand
1.e4 Sf6 2.Sc3 d5 3.e5 Sfd7 4.d4 e6 5.f4 c5 6.Sf3 Sc6 7.Le3 a6 8.Se2 b5 9.c3 c4 10.Sg3 Sb6 11.Sh5 Tg8?? 12.Dc2 Th8 13.Le2 Ld7 14.Sg5 h6 15.Sf6+!? gxf6 16.Sxf7?! Kxf7 17.Lh5+ Ke7 18.exf6 Kxf6?? 19.Dg6+ Ke7 20.f5! Sa5? 21.Lf4 De8? 22.Dg4! Dc8 23.Dh4+ matt!

Når blir det revansjeoppgjør, Arnold!?

FIDE i krise

Til tross for fagre løfter fra president Campomanes under og etter valget på kongressen i Moskva, har utviklingen i FIDE gått fra vondt til verre.

Av Morten Sand

Campomanes har ingen lett oppgave når han både skal tilfredsstillende Kasparov og hans tilhengere og samtidig ivareta FIDEs interesser. Tidligere forsøk på «å bære staur» blekner i denne sammenheng.

UTEN ARRANGØR

Situasjonen i dag er at begge FIDEs VM-matcher står uten arrangør, avtalen mellom FIDE og PCA er fortsatt ikke i havn, Intersoneturneringen er berammet til våren 1996 i strid med det som ble forutsatt av Executive Council. De nasjonale forbund får nesten ingen informasjon om hva som egentlig skjer.

Når Campomanes velger å la FIDE-skuta seile sin egen sjø, tvinger krisen seg frem.

EKSTRAORDINÆR FIDE-KONGRESS

Pr. i dag har om lag 70 medlemmer av FIDE stilt seg bak et krav om en ekstraordinær FIDE-kongress. Kravet har bred støtte fra alle deler av verden, og det må føles ekstra ubehagelig for presidenten at hans eget forbund støtter kravet.

Kravet om en slik ekstraordinær kongress ble utløst på grunn av en krangel om hvor årets FIDE-kongress skal avholdes. Da den opprinnelige arrangøren trakk seg, ble kongressen lagt til Qatar. Dette skjedde til tross for at Frankrike siden 1993 har hatt 2. opsjon på denne kongressen.

Bak denne i og for seg bagatellmessige krangel, skjuler det seg imidlertid meget alvorlige konflikter. Konflikter som er en fortsettelse av den tidvis nokså rå maktkamp som fant sted i Moskva. Før eller siden må kampen mot det sittende styre kjempes, og spørsmålet om plasseringen av årets FIDE-kongress egner seg i denne sammenheng like bra som noe annet tema.

FIDES FREMTID

De bakenforliggende konfliktene gjelder FIDEs fremtid. Organisasjonen må få en demokratisk ledelse som er villig til å arbeide systematisk mot de mål som vedtas. Den må slutte å trakassere sin egen verdensmester og innse det risikable i å bevege seg ned i lomma på PCA og Kasparov.

Det eneste fornuftige standpunkt Campomanes kan innta i den foreliggende situasjon, er å avlyse kongressen i Qatar og beramme kongressen til Frankrike. Misnøyen med utviklingen i FIDE er meget sterk og over 30 europeiske land har støttet kravet om en ekstraordinær kongress.

Jeg tror imidlertid Campomanes vil motsette seg å gjennomføre en slik ekstraordinær FIDE-kongress med alle midler. Dette til tross for at kravet er fremmet helt i tråd med FIDEs statutter. Et slikt standpunkt vil ytterligere bidra til å forsterke krisen.

Dersom forhandlingene ikke kan løse den oppståtte krisen, kan FIDE slå sprekker og et nytt verdenssjakkforbund se dagens lys.

Vi får i det lengste håpe at en slik utvikling kan unngås og at de stridende parter finner en vei ut av den oppståtte krisen.

Spansk overraskelse

Monica Calzetta fra Spania ble en overraskende vinner av FIDEs sonefinale for kvinner i Chambery i Frankrike, og satte dermed ut den engelske storfavoritten Susan Lalic fra videre VM-spill. Calzetta fikk 6½/9, mens De Kleuver fra Nederland og Lalic fikk 6. Etchegaray, Frankrike fikk 5½, Flear, Frankrike og Lauterbach, England 5.

Miles-triumf

Tony Miles gikk til topps i en turnering i Benasque i Spania nylig, med 6½/9. Illundain, Spania og svenske Ulf Andersson 5½, Bogdan Lalic og Giorgadze 5, Psakhis og Komariv 4½.

Kronstad nordisk mester

Som første norske skole kan Kronstad fra Bergen smykke seg med tittelen «Nordisk Mester for barneskolelag».

Tekst og foto Ole Valaker

Kronstad vant nordisk knepent, men relativt sikkert, på hjemmebane 25. til 27. august. Kristian Sørensen 813), Harald Borchgrevink (13), Henrik Sørensen (11) og André Dahlberg (10) holdt hodet kaldest i en forrykende innsjutt der fem lag hadde vinningsjansje før siste runde.

UVENTET

Den norske seieren var uventet, men det var klart at Kronstad hadde sterke spillere på de to øverste bordene. Klassekameratene Kristian Sørensen og Harald Borchgrevink tok sølv og bronse i lilleputt i Landsturneringen i sommer. Også Henrik Sørensen med bronse i miniputt var et solid kort. Men hva med André Dahlberg, som måtte nøye seg med ett fattig poeng i NM?

Så ble André den store helten. Med minimal trening og en viss praksis fra Barnas Grand Prix prikket han inn tre poeng på fem kamper. Det tilsvarte en ratingprestasjon på over 1000 for det 10 år gamle naturtalentet.

- Jeg konsentrerte meg mer denne gangen. Nordisk er liksom litt viktigere enn NM, sa André, som ikke en gang er med i sjakkklubb.

Da gjorde det ikke noe at de mer rutinerte Sørensen-brødrene Henrik og Kristian mistet hvert sitt helpoeng på henholdsvis tid og grov bukk.

Ellers klaffet opplegget til Kronstad perfekt. Med åpningsforberedelser, disiplin og godt spill blir nordiske mestre unnfanget. Og som lagleder fungerte Kristian Sørensen langt bedre enn sine voksne kolleger.

- TAKK FOR HJELPEN

Med tolv individuelle poeng kom Kronstad i mål et halvpøeng foran både det finske og islandske laget. Islendingene gråt over bronsemedaljene. De ledet og hadde tatt ut seieren på forhånd, men det norske andrelaget, Brattås, spilte festen.

Kronstad sendte varme tanker til telemarkinge-

ne, som klarte 2-2 mot Island i siste kamp. Med samme resultat mot Finland gjorde Brattås sitt til den første norske topplasseringen i barneskole-nordisk.

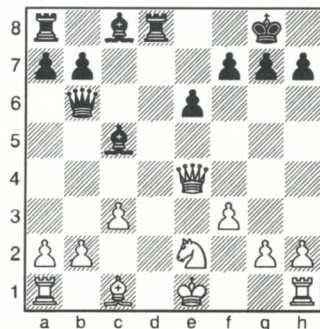
- Det er en glede å hjelpe til, smilte lagleder Gunnar Lie, vel vitende om at neste år kan det være Brattås' tur. Nesten hele laget er nemlig intakt, med regjerende nordisk mester Espen Lie i spissen.

Harald Borchgrevink, toppscorer på Kronstad med fire poeng av fem, viser hvor enkelt sjakk faktisk kan være:

Linus Aronsson - Harald Borchgrevink
C05, fransk, Tarrasch-varianten

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sd2 Sf6 4.Ld3 c5 5.c3 Sc6 6.Se2 Db6 7.exd5?! Sxd5 8.Sf3 cxd4 9.Sfxd4 Lc5 10.Le4 Sxd4 11.Sxd4 Sf6 12.f3? 0-0 13.Se2 Td8 14.Dc2 Sxe4 15.Dxe4??

15.fxe4 var tvunget, men hvit står allerede dårlig.

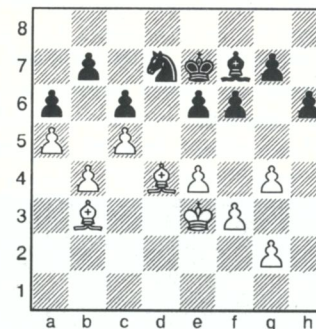
15...Lf2+ 16.Kf1 Td1 matt.

Henrik Sørensen fikk 2,5 av fem mulige:
Christian Bakkeström - Henrik Sørensen
A20, mottatt dronningambitt

1.d4 d5 2.c4 Sf6 3.Sc3 dxc4 4.e4 Lg4 5.f3 Lh5 6.Lxc4 e6 7.Le3 Lb4 8.Dd3 Sbd7 9.a3 Lxc3+ 10.Dxc3 Sb6 11.Ld3 h6 12.Le2 Lg6 13.Sh3 c6 14.0-0 0-0 15.Sf2 De7 16.b3 Tfd8 17.a4 Sbd7 18.Tfd1 Sf8 19.Dc5 Dxc5 20.dxc5 a6 21.h3 Tac8 22.a5 Lh7 23.b4 Lg6 24.Txd8 Txd8 25.Td1 Txd1+ 26.Lxd1 S8d7 27.Ld4 Kf8 28.Sg4 Sxg4 29.hxg4 f6 30.Lb3 Ke7 31.Kf2 Lf7 32.Ke3??

Grov bukk i temmelig likt sluttspill. Sort lar seg ikke be to ganger:

32...e5!

Vinner offiser - og partiet!

33.Lxf7 exd4+ 34.Kxd4 Kxf7 35.f4 g5 36.g3 Ke6 37.Kc4 Sf8 38.Kd4 Ke7 39.e5 Se6+ 40.Ke4 Sg7

Sort gjennomfører sluttspillet flott. Neste ledd i plana er gjennombrudd i h-linja.

41.f5 h5 42.exf6+ Kxf6 43.gxh5 Sxh5 44.g4 Sf4 45.Kd4 Sd5 46.Kc4 Se3+ 47.Kd3 Sxg4 48.Ke4 Se5 49. oppgitt.

Kristian Sørensen scoret 2,5 - som sin bror.

Miltrel Sorsa - Kristian Sørensen
B12, Caro-Kann, 3.e5-varianten

1.e4 c6 2.d4 d5 3.e5 Lf5 4.Se2 e6 5.Sg3 Lg6 6.Sd2 c5 7.c3 Sc6 8.Sf3 Sge7 9.Le2 Sf5 10.Sxf5 Lxf5 11.0-0 Le7 12.Db3 Dc7 13.Le3 c4 14.Dd1 b5 15.a3 0-0 16.Dc1 a5 17.Dd2 b4 18.axb4

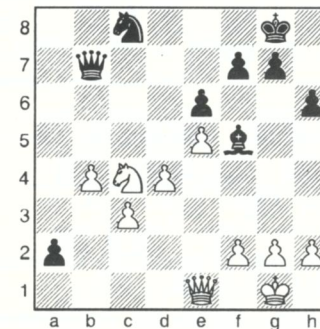
Analysen for siste runde. Fra venstre Kristian Sørensen, Harald Borchgrevink, André Dahlberg og Henrik Sørensen.

axb4 19.Lg5 b3

Kristian tapte i 2. runde - og forsøker et spill som minner om motstanderens plan i det partiet! Han lykkes, hvit finner aldri noen plan, og de sorte brikke har fritt spillerom i a-linja.

20.Lxe7 Dxe7 21.Tfc1 h6 22.De1 Db7 23.Txa8 Txa8 24.Ta1 Se7 25.Sd2 Sc8 26.Lxc4?!

Desperasjon. Sorts plan er å øke trykket gjennom Sb6, Ta7 og Da8, og etter tårnavbytte Da2 og Sa4. Hvit ofrer før springeren kommer til b6. 26...dxc4 27.Sxc4 Ta2 28.Txa2 bxa2 29.b4

29...Lb1!

Vinner offiser til da hvit må gi springeren for a-bonden.

30.Sa5 Da6 31.Sb3 a1D?!

Morsom er varianten 31...Da3! 32.Dd1?! (32.Sa1 Db2!) Lc2!! 33.Dxc2? (ellers faller Sb3 og sort får ny dronning) a1D+ og hvit blir matt!
32.Sxa1 Dxa1 33.Dc1 Da2 34.c4 Ld3 35.d5 Dxc4 36.Dxc4 Lxc4 37.d6 Lb5 38.f4 Kf8 39.Kf2 Ke8 40. oppgitt.

Her en prøve på André Dahlbergs spill:

André Dahlberg - Olli Mustonen
E80, Hollandsk

1.d4 f5 2.Lf4 Sf6 3.Sc3 e6 4.Sb5 d6 5.e3 a6 6.Sc3 d5 7.a3 Le7 8.Sf3 0-0 9.Se5 Sbd7 10.Le2 Ld6 11.0-0 c6 12.b4

12.Sxc6!? vinner bonde, men **12...Dc7 13.Lxd6 (13.Se7+!? Kf7 14.Lxd6 Dxd6 15.Sxc8 Txc8 med liten fordel) Dxd6 14.Sa5** og hvit har mistet taket på sentrum.

12...Dc7 13.Sxd7 Lxd7 14.Lxd6 Dxd6 15.Sa4 Tab8 16.c4?! dxc4 17.Lxc4?

Taper offiser.

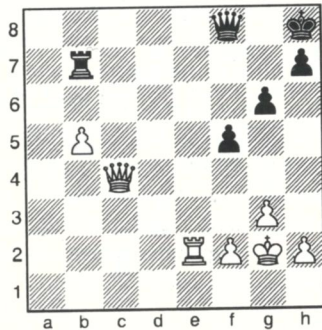
17...b5! 18.Sc5 bxc4 19.Sxa6 Sg4 20.g3 Tb6 21.Sc5 Dd5 22.e4 Dd6 23.exf5 exf5 24.Te1 Lc8 25.Dc2!?

Taktisk bondeoffer for å få utvikling og spill.

25...Dxd4 26.Tad1 Df6 27.Te2 Se5 28.Kg2 Sd3?

Bukker tilbake offiseren!

29.Dxc4+ Kh8 30.Txd3 g6 31.Tde3 Tb8 32.Te8 Ta8 33.a4 Ta7 34.Txf8+ Dxf8 35.b5 cxb5 36.axb5 Lb7+ 37.Sxb7 Txb7

38.Dc6!

Gir bonden støtte på veien til ny dronning.

38...Te7?!

Nå går bonden raskt inn. **38...Tb8 39.b6** er imidlertid også lett vunnet.

39.Txe7 Dxe7 40.b6 De4+ 41.Dxe4 fxe4 42.b7 e3 43.fxe3 Kg7 44.b8D g5 45.Kf3 g4+ 46.Kxg4 h5+ 47.Kf5 h4 48.gxh4 Kf7 49.Dc7+ Ke8 50.Ke6 oppgitt.

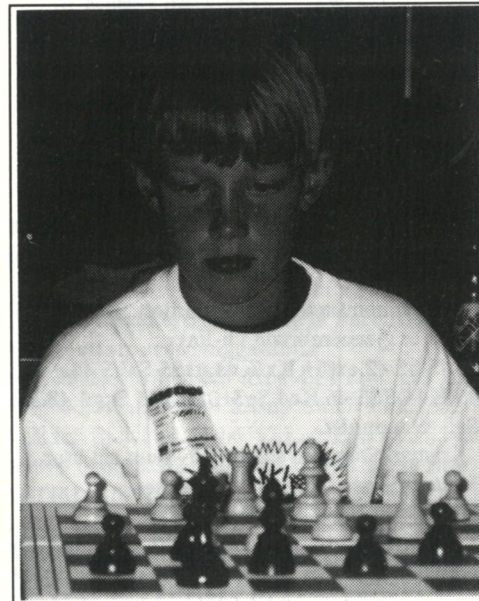
Vant også media

Nordisk mesterskap gikk på skinner for arrangøren Fana Sjakklubb, Prikkfri gjennomføring på Rica Travel Hotel, og hjemmeseier smakte. Og ikke minst: Klubben vant media.

Bergens Tidende, Bergensavisen og Fanaposten dekket begivenhetene både før og etter. Men NRK Hordaland tok prisen, De intervjuet to av spillerne på direkten før nordisk, fulgte opp med nytt intervju med NSFU-leder Ole Valaker underveis, og brakte til slutt resultatene.

Resultater: 1) Norge I, Kronstad 12 (Kristian Sørensen 2,5, Harald Borchgrevink 4, Henrik Sørensen 2,5, André Dahlberg 3. **2) Finland 11,5 (3,5), 3) Island 11,5 (3), 4) Sverige 10, 5) Danmark 9,5, 6) Norge II, Brattås 5,5** (Espen Lie 1,5, Rune Dahl 1, Jan Helge Asgautsen 0,5/4, Olav Nikolai Breivik 2, Håvard Torpe 0,5/4.

Norske lagresultater: Norge I-Finland 2,5-1,5, Norge I-Island 2-2, Norge I-Sverige 1-3, Norge I-Danmark 3-1, Norge I-Norge II 3,5-0,5. Norge II-Finland 2-2, Norge II-Island 2-2, Norge II-Sverige 0-4, Norge II-Danmark 1-3.

Espen Lie fikk det toft på 1. bord for Brattås.

Bronse i gymnas- nordisk

Vardafjell videregående skole fra Haugesund greide en sterk tredjeplass i nordisk mesterskap for gymnaslag på Gausdal Høifjellshotell i midten av august. Danske Århus Købmannsskole vant til slutt, knepent foran Menntaskolinn fra Island.

Både det islandske og danske laget fikk 15,5 individuelle poeng av 20 mulige - men Århus fikk 4,5 lagpoeng mot Menntaskolins 4. Norge I fikk 13,5 individuelle og 3,5 lagpoeng. Laget besto av Pål V. Hagesæther, som fikk 3,5, Nina Hagesæther (3,5), Ellen Hagesæther (4) og Else Selsås (2,5), med Linn Hagesæther som reserve.

Norge II, Bjertnes videregående skole, endte nest sist med 6 individuelle poeng og 1,5 lagpoeng. Erik Parr og Magnus Digemes scoret 50% på de to første bordene.

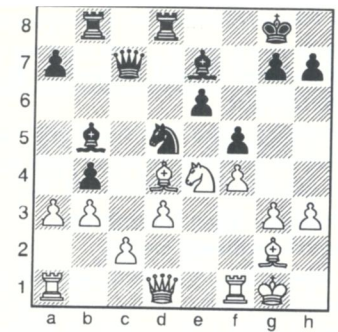
Det svenske laget fra Härmösand var klare favoritter på forhånd - men de fikk visumproblemer! Laget skulle nemlig bestått av sjakkelever fra Angola, Russland og India, som var elever da kvalifiseringen gikk i vår. Men de fikk ikke visum tidsnok - til Sverige, Norge og transittvisum til Frankrike! Til slutt stilte de med bare tre spillere på laget.

Noen glimt fra de norske bronsevinnerne:

Pål Hagesæther - Arnar Gunnarsson
B23, siciliansk, lukket system

1.e4 c5 2.Sc3 d6 3.g3 Sf6 4.Lg2 e6 5.d3 Le7 6.f4 0-0 7.Sf3 Sc6 8.0-0 Tb8 9.h3 b5 10.Le3 b4 11.Se2 d5 12.exd5 Sxd5 13.Lf2 Dc7 14.Sd2 La6 15.a3 Lb5 16.b3 Tfd8 17.Se4 Sd4?! 18.Sxd4 cxd4 19.Lxd4 f5

Poenget i sorts bondeoffer: **20.Sd2** eller **20.Sf2 Lc5!** og hvit får store problemer med hullene på c3 og e3 etter løpeavbytte. Men hvit har sett lengst:

20.axb4!

Gir bønder og fri stilling som mer enn tilfredsstillende kompensasjon for offiseren!

20...fxe4 21.Txa7 Tb7 22.Txb7 Dxb7 23.Dg4! Lf6 24.Dxe6+ Kh8 25.Dxe4 Te8! 26.Le5!

Ikke **26.Dxd5?! Dxd5 26.Lxd5 Lxd4+!** og tånet skaper motspill i e-linja.

26...Db6+ 27.Tf2 Sc3 28.De1 Lxe5 29.fxe5 Dd4 30.Kh2! h6 31.e6 Dxb4?! 32.De5! Sd1 33.Tf7 Dc3 34.Dxb5 Txe6 35.Tf8+ Kh7 36.Df5+ Tg6 37.Le4 Dd2+ 38.Kh1 De1+ 39.Df1 og sort tapte på tid. Men partiet er forlenget tapt.

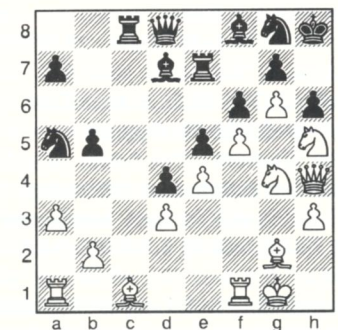
Nina Hagesæther - Jarno Tamaiaho

B23, siciliansk, lukket system

1.e4 c5 2.Sc3 e6 3.d3 d5 4.g3 d4 5.Sce2 Sc6 6.Lg2 e5 7.f4 Ld6 8.Sf3 Sge7 9.f5 f6 10.0-0 0-0 11.g4 Kh8 12.a3 Ld7 13.De1 Tc8 14.Dh4 b5 15.g5 Sg8 16.g6 h6 17.h3!

Hvit har en bunnsolid angrepsoppstilling. Nå åpnes veien for springerne - og endelig gjennombrudd. Sorts brudd på dronningfløyen går altfor tregt!

17...Te8 18.Sh2 c4 19.Sg4 Lf8 20.Sg3 cxd3 21.cxd3 Sa5 22.Sh5 Te7

23.Shx6!

Sort har ikke muligheter for å stoppe hvits angrep.

23...gxf6 24.Sxh6 Sxh6 25.Dxf6+ Lg7 26.Dh4 Te8 27.f6 Oppgitt.

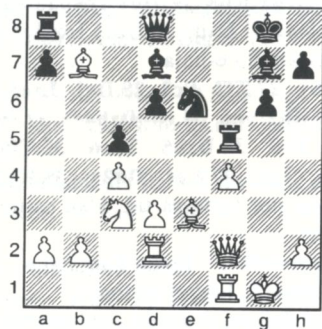
Nina Hagesæther viste igjen sterkt spill - og er tydeligvis godt forberedt til stikkampen om junior-NM-tittelen mot Helge Jordahl.

Mika Pajunen - Ellen Hagesæther A26, engelsk-siciliansk angrep

1.c4 g6 2.Sc3 Lg7 3.g3 Sf6 4.Lg2 0-0 5.e4 d6 6.Sge2 e5 7.d3 Sc6 8.0-0 Se8 9.f4 exf4 10.gxf4 f5 11.Sg3 Sd4 12.Le3 c6 13.Dd2 Sc7 14.Df2 Sce6 15.Tad1 Ld7 16.Td2 c5 17.exf5

Ser muligheten for å vinne bonde. Men sort ser lengre

17...Sxf5 18.Sxf5 Txf5 19.Lxb7?

19...Sxf4!

Et «offer» som straks åpner rom for angrep mot den hvite kongestillingen.

20.De1

Ikke 20.Lxf4? Ld4!

20...Sh3+ 21.Kh1 Tb8 22.Txf5 Lxf5 23.Le4 Lxe4+ 24.dxe4 Df8!

Hvits brikker står dårlig plassert. Trusselen ...Df3+ forsterkes gjennom muligheten for ...Lxc3 og tårnets innmarsj.

25.Kg2 Sf4+ 26.Lxf4 Dxf4 27.Df2 Dg5+! 28.Kh3

28.Kh1 eller 28.Kf1 Lxc3 29.bxc3 Tb1+.

28...Tf8 29.De2 Tf4! 30. Oppgitt.

Hans-Olav Undseth - Else Selsås

B33, siciliansk, Sveshnikov-varianten

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 e5 6.Sb3 Lb4 7.Ld3 d5 8.Sd2 Lxc3 9.bxc3 0-0 10.0-0 b6

Innledningen til en solid oppstilling med press mot svakhetene på hvits dronningfløy, ikke minst gjennom dobbeltbonden i c-linjen.

11.De2 Lb7 12.Lb2 Tc8 13.Tad1 Dc7 14.a3 Sa5 15.f3! Tfd8 16.Kh1 Sd7?! 17.f4

Sort nøler - og hvit ser sitt snitt til å få initiativ.

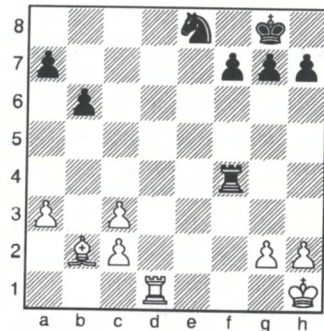
17...dxe4 18.Sxe4 Lxe4 19.Dxe4 Sf6

Gir bonde - men 19...g6?! 20.f5! ser heller ikke lystelig ut!

20.Dxe5 Db7 21.Dg5 Td5 22.Dg3 Sc4! 23.Lxc4 Txc4 24.Txd5 Dxd5 25.Dd3 Dc6 26.Dd8+ De8 27.Dxe8+ Sxe8 28.Td1?

Sjakkblindhet - i to trekk! 28.g3! Te4 29.Kg2 og hvit kommer løs, selv om merbonden er lite verd. 29...Te2+ 30.Tf2 Te1 31.c4 Te4 ser remispreget ut.

28...Txf4

29.Td7?? Tf1# matt!

Resultater: 1. Danmark 15,5 (4,5), 2. Island 15,5 (4), 3. Norge I 13,5 (3,5), 4. Finland 8 (1,5), 5. Norge II 6 (1,5), 6. Sverige 1,5 (0).

Matchresultater for de norske lagene: Norge I-Norge II 3,5-0,5, Norge I-Island 2-2, Norge II-Danmark 0-4, Sverige-Norge I 0-4, Island-Norge II 3,5-0,5, Norge I-Danmark 1-3, Norge II-Finland 2-2, Finland-Norge I 1-3, Sverige-Norge II 1-3.

Norge I: Pål V. Hagesæther (2155) 3,5, Nina Hagesæther (2070) 3,5, Ellen Hagesæther (1799) 4, Else Selsås (1780) 2,5, reserve Linn Hagesæther (1448). Norge II: Erik Parr (2270) 2,5, Magnus Digernes (1797) 2,5, Rune Jordet (1301) 0, Hans-Olav Undseth (1228) 1.

Vinnerlaget Århus Kødmandsskole fra Danmark besto av Nicolai Pedersen (2300) 4,5, Daniel Pedersen (2265) 4, Thomas Christensen (1929) 2, Lars B. Bjørknæs (2056) 5 og reserve Morten Rasmussen (1510).

Et godt arrangement av Norges Sjakkforbunds Ungdom med bistand av Sjakklubben Jarl!

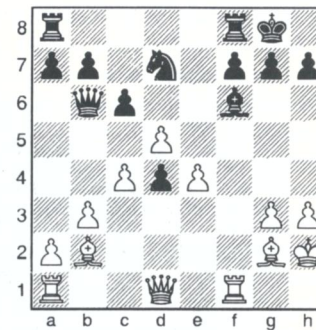
Tore Bratvold Zürich-mester!

Tore Bratvold (28) er blitt bymester i Zürich! Den nyutdannede dataeksperten tok 6 poeng av 7 mulige, og gikk foran Rene Valdivia på bedre kvalitet. Bratvold slo Valdivia allerede i andre runde, og var deretter alltid i teten.

Bratvold kom til Zürich først i mars. Han arbeider i en bank, og spiller også i bankens klubb.

Overfor Neue Zürcher Zeitung har Bratvold valgt partiet fra 4. runde som sitt beste - og det er kommentert av spalteredaktør Lucas Brunnes:

Tore Bratvold - Hans Karl

1.g3 e5 2.Lg2 d6 3.c4 c6 4.Sc3 Le7 5.e3 Sf6 6.Sge2 0-0 7.0-0 Sa6 8.d3

8.d4! straks er best, fordi 8.d3 d5! 9.cxd5 cxd5 10.e4 dxe4 11.dxe4 Sc5 gir sort full utligning.

8...Ld7?! 9.b3 Sc7 10.d4! Lf5?!

Det er uforståelig hvorfor sort provoserer frammarsjen med e-bonden. 10...Te8 er naturlig.

11.e4 Lg4 12.h3?!

Lærerikt! Hvilken fordel får hvit med h3? Klart - den "lille" kvaliteten, løper mot springer, og styrken i løperparet, som kommer til uttrykk senere. Fischer angir løperens styrke til 3,25 bønder, springeren 3. Avbytte på e2 koster altså hvit ifølge Fischer en kvart bonde. Imidlertid er stillingen fortsatt lukket, noe avbytte på e5 ikke kan endre på. Det negative i 12.h3 ligger i at avbyttet løper mot springer gir sort kontroll over de sorte feltene. Med 12.f3! har løperen problemer. På 12...Lh5 13.Le3 exd4 14.Sxd4 d5 15.cxd5 cxd5 16.e5 Sd7 17.g4 Lg6 18.f4 er løperen i fare!

12...Lxe2 13.Sxe2 Sd7 14.Lb2 Se6 15.f4 Lf6

Hvits f4 var sterkt, da 15...c5 16.fxe5 dxe5 17.dxe5 Dc7 18.Sf4 Sxe5 19.Sd5 ikke er spillbart for sort. Etter avvikling i sentrum ved 15...exd4 16.Sxd4 Sxd4 17.Lxd4 Lf6 18.Tf2 Dc7 19.Td2 Tad8 står svart dårligst men spillbar, da han i mange tilfeller kan få plassert en springer på d4, for eksempel 20.Kh2 Tfe8 21.Dg1 Lxd4 22.Txd4 Sc5 23.Tad1 Se6 24.T4d2 c5!

16.fxe5! dxe5 17.d5 Db6+ 18.Kh2 Sd4?

Naturlig - men feil! Hvit står også bedre etter 18...Sec5 19.Lc1! (løperen hører egentlig til å e3) a5 20.Tb1! (a4 må kunne besvares med b4).

19.Sxd4 exd4

20.Txf6! Sxf6 21.e5 Sd7 22.Lxd4 Dc7 23.Dh5 Kvalitetsofferet har gitt hvit en mektig duo på e5 og d5, bonde og et kraftig kongegangrep.

23...Tae8

Har en ulempe, for med 24.Te1 cxd5 25.cxd5 Dc2 26.e5 fxe6 27.dxe6 Sf6 28.Lxf6 gxf6 29.e7 Tf7 30.Te2 Dg6 31.Dxg6 hxg6 32.Ld5 må sort gi igjen kvaliteten. Dog er 32...Kg7 33.Lxf7 Kxf7 34.h4 f5! 35.g4 fxg4 36.Kg3 Txe7 37.Txe7 Kxe7 38.Kg4 Ke6 39.Kg5 Kf7 remis. Likevel var 23...cxd5 24.cxd5 Dc2 med ideen 25.e6 fxe6 26.dxe6 Sf6 27.Lxf6 Txf6 28.e7 Te6! alternativ.

24.Te1 cxd5 25.cxd5 b6 26.Te4! Dc2 27.Tg4 g6 28.e6!

Hvit truer matt i tre trekk, med 29.Dxh7+. 28...fxe6 29.dxe6 Sf6 ser tvunget ut, da 29...Tf2 30.Dxh7 og 29...Te6 30.Dd5 Df5 31.Dd7 Tf7 32.Dc8 Tf8 33.Dc4 taper lett. Men etter 29...Sf6 30.De5! Dc8 31.Te4! ser sorts stilling mer enn tvilsomt ut. Derfor forsøker Hans Karl noe annet:

28...f6!? 29.Dh6

Poenget var 29.exd7 Te2 med motangrep. 29...Se5?

Truer 30...Sf3, men burde ført til øyeblikkelig tap etter 30.Lxe5 fxe5 31.Tc4 Df2 32.Tc7. Nødvendig var 29...Sc5. Fortsettelsen er preget av sterk tidsnød.

30.Tf4? Dc7 31.Tf2 Dd6 32.De3 De7 33.Tc2!

Etter 33.Lxe5 fxe5 34.Txf8 Txf8 35.Dxe5 Td8 er det slett ikke lett å finne gevinsten.

33...Dd6 34.Tf2 De7 35.Le4 Tc8 36.Df4 Dd6 37.Lg2 De7 38.De4 Dc7 39.Txf6! Txf6 40.Lxe5 Dd8 41.Lxf6 Dxf6 42.d6 Kf8 43.e7+ Ke8 44.Dc6+! 1-0

Knut Bøckman:

Anna Elisabeth Westerlund **- in memoriam**

Et av de mest egenartede og særpregede mennesker - ikke bare i sjakkmiljøet, men i det norske samfunn - har forlatt oss ved Anna Elisabeth Westerlunds bortgang. Hun døde den 12. september, ikke fullt 88 år gammel.

Det er vanskelig, nærmest umulig, å omtale Anna Elisabeth uten å berøre det som hadde gjort henne landskjent og som var et gjennomgangsmotiv i alt hun foretok seg, nemlig hennes

synske og clairvoyante evner. Så jeg tar like godt tyren ved hornene:

Personlig er jeg ikke i tvil om at hun hadde slike spesielle egenskaper og evner, selv om graden av dem kunne være under diskusjon. Men siden det også i sjakkretser ble snakket endel om dette, stort sett med positivt fortegn og stundom med litt godlynt fleip, synes jeg det ved hennes død kan være riktig å minne om at det blant annet fra politihold er blitt understreket at hun ved flere anledninger ydet en hjelp og en bistand som andre ikke kunne gi, da hun ofte med forbløffende treffsikkerhet for eksempel kunne påvise hvor forsvunne personer befant seg. Jeg var selv mellommann ved ett slikt tilfelle, der det ble hennes tunge lodd å fortelle de pårørende at et savnet familiemedlem var drept. Hun fortalte hvor og under hvilke tilnærmet konkrete omstendigheter det hadde skjedd. Det viste seg å

være riktig, enda dødsfallet skjedde i et fjernt utland.

For Anna Elisabeth selv var dette nærmest normalt. Hun var meget opptatt av å avmystifisere fenomenet synskhet, som hun avviste som noe «overnaturlig». Hun hevdet flere ganger overfor blant andre meg at det dreiet seg om en rent anatomisk, fysisk egenskap, hun lokaliserte til og med senteret for denne evnen til å befinne seg under pannelappen. Hun mente at alle mennesker har denne egenskapen i sterkere eller svakere grad, men at bare de færreste forstår å dra nytte av den. Men dessuten hadde nok enkelte, som hun selv, fått evnen i rikere monn enn vanlig, kombinert med andre talenter som henhører under parapsykologien.

For Anna Elisabeth var det åpenbart av viktighet å få frem akkurat dette, fordi hun forsto at endel mennesker, også i sjakkmiljøet, rygget att og bak overfor det «overnaturlige», ofte utfra en kvasi-rasjonalistisk snusformuft som lett kan stenge for utvidet erkjennelse. Dette hindret ikke at hun selv regnet med en metafysisk dimensjon i menneskelivet - hun trodde på reinkarnasjon og mente at døden bare var en overgang til en annen jordisk tilværelse. Dette kunne det jo være problematisk å svelge for mange, også utfra hva vår egen religion forutsetter.

Jeg vet ikke i hvilken grad hennes åndelige interesser også førte til hennes kjærlighet til sjakkspillet. Kanskje var det en sammenheng der. På den annen side tror jeg neppe hun egentlig kom til å børe særlig dypt i sjakkens mysterier - først og fremst så hun nok på vårt kjære spill som en estetisk impuls og som et sosialt - ikke minst ungdomssosialt - incitament. Noen virkelig sterk sjakkspiller ble hun aldri; på langt nær så avansert som Tora Møllmann og Mary Klingen fra hennes egen aktive tid i kvinnesjakken. Hun var i sin tid - i 1940- og 50-årene - med i Oslo Damesjakkklubb, men etter at den ble oppløst, tror jeg hun var klubbmessig nokså rotløs.

Selv husker jeg henne som NM-deltager helt tilbake fra Landsturneringen i Stavanger i 1951, og siden skulle jo hennes NM-besøk bli mangfoldige og nærmest legendariske. Stadig sjeldnere deltok hun som spiller, desto mer som aktiv observatør. Hun var meget anvendelig i sjakkorganisasjonen, blant annet som kasserer i Norges Sjakkforbund i flere år på 1950-tallet, og i 1970-

årene som forbundets revisor. I disse funksjonene utviste hun stor myndighet og plikttrøskap.

Men først og fremst vil hun i NSF bli husket som den store velgjøreren. Det begynte med hennes gavefond og en grunnkapital på 50.000 kroner, senere plussert hun på med tre andre fonds som alle bærer hennes navn og som førte til en samlet kapital på nærmere 100.000 kroner. Avkastningene skulle gå til nærmere definerte formål, og stort sett var det barnesjakken og kvinnesjakken hun ønsket å tilgodese. Hennes hengivenhet og omsorg for lille- og miniputtene fra år til år, var nærmest rørende, og vi husker alle medaljeutdelingene som hun personlig, om aldri så fysisk skrøpelig, insisterte på å stå for ved NM-turneringenes slutt. Og nåde den sjakkskribent i pressen som ignorerte «puttene» i sine referater og kommentarer - da glødet telefonlinjen fra Grønnegaten.

Sterkt i minnet står også hennes mange prologer til NM-turneringene - den siste endog i Namsos i sommer, da hun var døden nær. De var ikke bare båret oppe av en sann kjærlighet til sjakken og sjakkmiljøet - de holdt også god faglig standard, adskillig bedre enn det som vanligvis presteres av såkalt leilighetsdiktere - på dette området var hun en profesjonell mer enn en amatør.

Anna - som vi helst bare kalte henne i sjakkretser - var naturligvis tildelt NSF's hederstegn i gull, det såkalte gullmerket.

La det til slutt være nevnt at Anna også var et meget sosialt anlagt menneske. Berømte ble hennes storslåtte selskaper, det aller største ved hennes åttiårsdag, der også endel av oss sjakkfolk fikk den ære å være gjester. Hennes bekvemhets- og vennekrets var enorm og mangeslunget - selv har jeg deltatt i hennes selskaper med så forskjellige mennesker som Lillebil Ibsen og Solfrid Heier fra teaterlivet, Carl I. Hagen og lagtingspresident Margit Tøsdal (A) fra politikken, William Nygaard og Sissel Lange-Nielsen fra den litterære verden. Anna var jo selv en god forfatter, med en rekke bokutgivelser, basert i stor grad på hennes eget liv.

Anna Elisabeth Westerlund etterlater seg gode minner også blant alle oss sjakkvenner. I Norges Sjakkforbunds saga inngår hun blant de navn det for alltid vil knytte seg respekt og takknemlighet til.

Illescas slo Deep Blue

Hvor lenge kan mennesket overvinne maskina i sjakk?

Spørsmålet stilles stadig i disse dager - men selv om maskinen nok kan vinne ett og annet parti, holder menneskene stand! Et nytt forsøk ble gjort i sommer, da IBM's «monster» Deep Blue skulle matches i to partier mot den spanske verdensstjernen Miguel Illescas. Selv om Deep Blue kan beregne tusen millioner posisjoner åtte trekk framover i sekundet (!) vant Illescas matchen 1½-½.

Mennesket har tre fordeler maskinen aldri kan kopiere: Sunn fornuft, psykologi - og intuisjon. Det siste er vel viktigst. I virkeligheten bruker maskina enormt med tid på å beregne absurde varianter som mennesket straks forkaster. Da hjelper det ikke at Deep Blue kan regne varianter 25 trekk framover....

Maskina har naturligvis sine styrker. I taktiske posisjoner er den praktisk talt uslåelig. Judith Polgar fikk føle dette i en match i 1993.

Matchen mellom Illescas og Deep Blue ble spilt over Internet - Illescas fra Hilton Hotel i Barcelona og Deep Blue fra New York.

Deep Blue spilte hvit det første partiet, og hadde tydelig studert partiet Speelman-Illescas fra 1993. Men da Illescas avvek i sitt 6. trekk, skjedde det uventede: Deep Blue hadde tydelige problemer med å forstå stillingen, spilte veldig passivt og lot Illescas utligne uten problemer.

Slik gikk partiet - kommentarer delvis fra Javier Ocho i sportsavisen *Marca*:

Deep Blue - Miguel Illescas

D31, halvslavisk

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Sc3 Sf6 4.e3 e6 5.Dc2

Et solid system for å unngå en teoretisk duell.

5...Sbd7 6.Ld2 Le7!?

Illescas avviker fra partiet mot Speelman, hvor han spilte 6...Ld6.

7.Sf3 0-0 8.Ld3 dxc4 9.Lxc4 c5 10.dxc5 Lxc5 11.0-0 b6

Sort har utlignet uten problemer.

12.Tfd1 Lb7 13.Le2

Det første nye trekket - hittil har partiet fulgt Kortsjnoj-Lederman fra 1988, hvor hvit vant et-

ter 13.Le1.

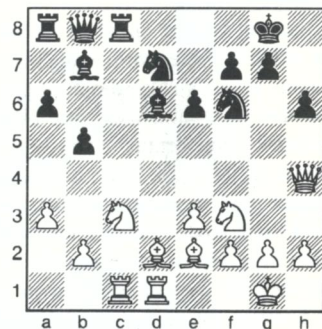
13...h6 14.Tac1 Db8 15.Sb5

Tvilsomt - maskina har problemer med å finne en plan.

15...a6 16.Sc3

Deep Blue har gitt bort to tempi! Årsaken er at etter 16.Sbd4 e5 17.Sf5 Le4! 18.Ld3 Lxd3 19.Dxd3 e5 mister hvit en offiser. En utrolig regnefeil av maskina!

16...Tc8 17.Da4 b5 18.Dh4 Ld6 19.a3

19...Se5

I følge Illescas var 19...Tc5 med ideen 20...Th5 interessant. Da teknikerne ble spurt hva Deep Blue ville gjort på 19...Tc5, var svaret 20.Dh3 med ideen 20...Th5 21.Sh4 - en stilling som virker svært ubehagelig for hvit! Men Illescas har stor respekt for maskina, og tar ingen sjanser....

20.Sxe5 Lxe5 21.f3 Ld5 22.f4 Lxc3 23.Lxc3 Se4 24.Ld4 Db7 25.Dg4 f5 26.Dg6 Df7 27.Dxf7+ Kxf7

Etter dronningavbyttet går partiet mot remis.

28.Ld3 Sd6 29.Le5 Txc1 30.Txc1 Tc8 31.Txc8 Sxc8 32.a4 Lc6

Interessant var 32...Lc4 - hvis 33.Lxc4 bxc4 kan sort forflytte springeren til d5 med gode sjanser.

33.b3 Se7 34.axb5 Lxb5 35.Lb1 Sc6 36.Ld6

Unngår plana ...Sb4 etterfulgt av ...Ld3 med løperavbytte.

36...g6 37.Kf2 a5 38.Lc7 a4 39.bxa4 Lxa4

Stillingen er nå klar remis.

40.e4 Lb3 41.h3 h5 42.g3 Se7 43.Ld3 La2

44.Le5 Lb3 45.Ld4 La2 46.Lc5 fxe4 47.Lxe4

Sd5 - og remis etter forslag fra Illescas.

- Det blir noe annet i neste parti. Da skal jeg spille på gevinst! - lovte Illescas.

I sitt hvitparti unngikk spanjolen kjente teori-varianter - og da han presenterte en liten nyhet tidlig, svarte Deep Blue med et ulogisk trekk som ga maskina problemer resten av partiet! Til slutt tapte maskina - igjen overraskende - på tid!

Miguel Illescas - Deep Blue

A28, engelsk, firspringersspill

1.c4

Illescas velger trolig denne trekkrekkefølgen for å unngå mottatt dronninggambitt.

1...e5 2.Sc3 Sc6 3.Sf3 Sf6 4.d3 g6 5.e3

En nyhet! Pussig nok ble i samme øyeblikk linjen som forbandt computeren med Deep Blue brutt i New York.

5...Lb4

Dette ulogiske trekket er årsaken til sorts vanskeligheter utover i partiet. Mer logisk synes å utvikle løperen via g7.

6.Ld2 d6 7.Le2 Le6 8.0-0 h6 9.a3

Dermed får hvit fordel av løperparet.

9...Lxc3 10.Lxc3 0-0

Mer logisk virket å spille på lang rokade og angrep gjennom g5.

11.d4

Hvit ønsker å åpne den lange sorte diagonalen.

11...e4

Interessant var 11...exd4 og hvit må trolig slå igjen med springeren, da sort ellers stenger den lange diagonalen med ...d5.

12.d5!

Illescas kaster ikke bort muligheten til å åpne spillet for sine løpere!

12...exf3 13.Lxf3 Lxd5 14.cxd5 Se5

Hvit har løperparet og klar stillingsfordel med alle svakheter i den sorte oppstillingen.

15.Le2 Se4 16.La5

I et forsøk på å skape nye svakheter om sort spiller ...b6.

16...Tc8 17.f3

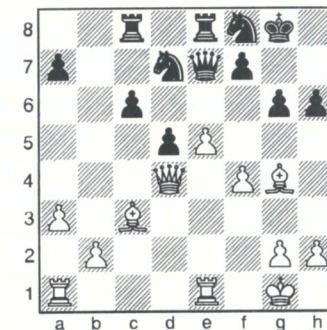
I tillegg til at hvit står klart best, begynner Deep Blue å få tidsnød.

17...Sf6 18.e4 De7 19.Lc3 c6 20.dxc6 bxc6 21.f4! Sed7 22.Lf3 Tfe8

På 22...Sxe4 følger 23.Lxe4 Dxe4 24.Dxd6 med klar fordel.

23.Te1 d5 24.e5 Ikke 24.exd5 Dc5+ 25.Ld4? Txe1+ og sort vinner offiser.

24...Sh7 25.Lg4 Shf8 26.Dd4

I denne fullstendig håpløse stillingen - i følge Illescas - tapte Deep Blue på tid. Det er ikke vanskelig å være enig. Det truer 27.e6!, og på 27...Se6 kan i verste fall hvit ta med seg bonden på a7 før han angriper videre!

IBM gir naturlig nok ikke opp utviklingen av maskina med dette. En ny utgave, antydning å være 150 ganger sterkere, skal presenteres i september, og matches mot Anatolij Karpov. Og i februar 1996 antydes den helt store duellen: Nye Deep Blue mot Gary Kasparov! Sjakkverden følger utviklingen med spenning...

Degerman svensk mester

Lars Degerman (32) ble svensk mester i Borlänge i sommer - for første gang. Degerman har faktisk ikke tapt et parti i svenske mesterskap siden 1993, en turnering hvor han måtte bryte på grunn av sykdom.

Degerman var eneste som gikk ubeseiret gjennom årets mesterskap. Han fikk 9½ poeng av 13 mulige - et halvt mer enn Ralf Åkesson og Axel Ornstein. Robert Åström fikk 8½, Karl Johan Moberg 8 og Mats Sjöberg 7.

Sokolov nederlandsk mester

Ivan Sokolov fra Bosna, bosatt de siste to år i Nederland, vant suverent det nasjonale mesterskapet i Amsterdam med bare tre avgitte halvpoeng på 11 runder! I siste runde måtte han likevel kjempe hardt for remisen mot Piket for å bli mester.

Sokolov fikk 9½, Jeroen Piket 8½, Reindermann 7, Loek van Wely 6½, Paul van der Sterren 5½, Brenninkmeijer og Nijboer 5, Cifuentes og Riemersma 4½, van der Wiel 4, Sosonko 3½ og Wiersma 2½.

Jubileum med ICCF-kongress

Norges Postsjakkforbund fyller femti år i 1995 - og markerte dette med å arrangere årets kongress for det internasjonale postsjakkforbundet, ICCF, i Gjøvik i begynnelsen av september. Det ble en på alle måter vellykket kongress, med representanter fra det meste av verden.

- I tillegg til det sjakklike føler jeg dette ble skikkelig god Norges-reklame, forteller Roald Berthelsen, norsk ICCF-kontakt som var til stede hele kongressuken.

NORGESREKLAME

- Mange av de langveisfarende delegatene kom faktisk til Norge i god tid før åpningen, for å se landet for første gang. Særlig Vestlandet hadde gjort et sterkt inntrykk, sier Berthelsen.

Innlagt i kongressprogrammet var da også utflukter - besøk på OL-anleggene i Lillehammer og til den olympiske fjellhallen i Gjøvik var naturligvis med.

Gjøviks ordfører tok imot gjestene i fjellhallen, og ønsket velkommen til byen. Samme kveld sto Norges Postsjakkforbund som vert for en offisiell jubileumsmiddag, for vel 70 personer, på Rica Hotell.

Mandag og tirsdag var satt av til kongressforhandling, med en lang sakliste.

BAUMBACH GENERALSEKRETÆR

Onsdag var avsatt som fridag, og mange benyttet anledning til å se seg om, rundt Mjøsa og ikke minst i Oslo. Fredag var det tradisjonell lag-match mellom ICCF og arrangører, her Norges Postsjakkforbund, forsterket med spillere fra Gjøvik Sjakklubb. ICCF vant! Lørdag var det - også tradisjonen tro - innlagt lynsjakkturnering, hvor Fritz Baumbach gikk til topps.

Samme Baumbach ble forøvrig valgt til ny generalsekretær i verdens-postsjakkforbundet.

- Han er en svært dyktig administrator, som temmelig sikkert kan klatre helt til topps i ICCF som president om han ønsker, sier Roald Berthelsen. ICCF's president H. J. Mostert ble gjenvalgt under kongressen.

Mostert innledet også kongressen med å takke Norges Postsjakkforbund for å ha tatt på seg ar-

rangementet, og han understreket at ICCF i høyeste grad er en levende og aktiv organisasjon, i motsetning til hva enkelte offentlige artikler har fortalt.

TELEFAX OG E-MAIL

Bruk av telefax og E-mail ble diskutert, og på grunnlag av erfaringene med en pågående internasjonal turnering i sjakk pr. telefax ble det vedtatt å arrangere ordinære turneringer i telefax og E-mail fra 1. januar 1996. Disse vil ligge som vanlig under ICCF, og rates på lik linje med postsjakk. Reglene må endres noe, en komite skal ta seg av det. Betenkningstiden vil være 40 dager pr. ti trekk, altså ti dager mer enn det som er vanlig i postsjakk.

Antall grupper i kvartfinalene og semifinale i VM-syklusen ble vedtatt utvidet, fordi det etter hvert er svært mange som er kvalifiserte til disse turneringene.

De tidlige Abonyi-turneringene er opphevet fra 1. januar 1995, og erstattet av 22 seksjoner av ICCF Master Norm Tournaments - hvorav tolv allerede er i gang.

MANGE SPILLERE

En oversikt over aktiviteten viser at 1.125 spillere fra femti land startet i nye turneringer registrert av verdenskontoret, i tillegg til 575 i tematiske turneringer. En nedgang fra året før, som kan tilskrives at 1.540 spillere startet i den nye verdenscupen i 1994. Det europeiske turneringskontoret melder om at 1.437 spillere fra 34 land startet i nye turneringer i 1994 - det samme som året før! Finalen i EM for lag med tolv lag startet i fjor, samtidig forrunder for neste lag-EM, med rekorddeltagelse: 31 lag.

Kongressen utnevnte 12 nye stormestre i postsjakk og 105 internasjonale mestre, samt fire kvinnelige internasjonale mestre og fem internasjonale dommere.

Berthelsen vil trekke fram Liv Hammerstads arbeid i forbindelse med kongressen.

- Hun skal gjennom sin medvirkning med planleggingen og i arrangementsuken ha en stor del av æren for at det hele ble så vellykket som det ble, mener Roald Berthelsen.

Postsjakk

NM 1996

Norges Postsjakkforbund går i disse dager ut med innbydelse til Norgesmesterskapet i postsjakk 1996. Påmeldingsfristen er 8. november 1995, og startdato 3. januar 1996. Mesterklassen skal bestå av femten spillere. Det inviteres også til Norgesmesterskap for veteraner.

NYE IM'ER

Norge har fått to nye internasjonale mestre i postsjakk i løpet av 1994: Rune Djurhuus og John A. Kvamme.

Norge har fra før Frank Hovde og Terje Wibe som stormestre. Også avdøde Olaf Barda var stormester. Norges øvrige seks internasjonale mestre i postsjakk er Edvard Sterud, Sverre Aarseth, Øystein Sande, Dag Orseth, Karl W. Strand og Petter Stigar. Mary Klingen er internasjonal kvinnelig mester.

En halv IM-inntegning har Kåre Falkeid, Torger Strand, Jan Svenneby, Vidar Taksrud, Bjørn Larsen, Odd Rennemo, Toralf Johansen og Ivar Bern. En halv WIM-inntegning har Marianne Hagen.

De ti høyest ratede norske postsjakkspillere på ICCF's liste er Frank Hovde 2600, Arne Vinje 2590, Ivar Bern 2585, Terje Wibe 2575, Rune Djurhuus 2575, Petter Stigar 2515, Ferenc Seres 2495, Øystein Sande 2485, Edvard Sterud 2470 og Stig-Børge Larsen 2450. På verdensratingen har G.J. Timmermann, Nederland 2725, Jonathan Penrose, England 2710, J. Neumann, Tyskland 2705, M.N. Umanskij, Russland 2700, L. Santos, Portugal 2685, Erik Bang, Danmark 2675, G.A. Popov, Bulgaria 2670, V.V. Jarkov, Russland 2665, Simon Webb, England 2655 og M. Joffe, Sverige 2655. Frank Hovde er på 42. plass, Arne Vinje på 60., Ivar Bern på 66., Terje Wibe på 83. og Rune Djurhuus på 92. plass.

Norge har to internasjonale dommere i postsjakk: Sven Nordal og Roald Berthelsen.

NORSK DELTAKELSE I UTLANDET

Dag Orseth er klar for 3/4-finale i verdensturneringene. I den 21. ½ semifinale er Norge representert med tre spillere fra Oslo: Magne Weste-

rås, Per Lindblom og Arne Vinje. I tillegg fra flere lag- og individuelle turneringer har postsjakkforbundet tatt ut disse til internasjonal postsjakk: Alan Shaw Memorial, IM-turnering, Trond Romsdal, Tromsø. I 1. Nordbalt Senior - en ny turnering med to deltagere fra de fem nordiske land og tre fra de baltiske land i tillegg til en ekstra fra arrangørlandet Danmark - spiller Selmer Sigvaldsen, Narvik og Thor Løvholt, Stavem. I 1. Nordbalt individuelt skal spille Per Ofstad, Drøbak og Helge Gundersen, Fyllingsdalen. I Bernard Patridge Memorial, eller North Sea «Stars Barred» Open spiller elleve i hver gruppe med rating ikke over 2200. Norske deltagere er Roy Fengsrud, Nordby, Thor Løvholt, Stavem, Raymond Boger, Stavanger og Geir Brobakken, Hamar.

Eugenio G. Pider Memorial er en IM-turnering med 15 spillere, hvor Vidar Taksrud, Tranby er norsk representant.

Norsk lag i den fjerde NATT-turneringen - for land som grenser mot Nord-Atlanterhavet - blir Magne Westerås, Ola P. Mogstad, Arild Hagen, Tor-Arne Klausen, Øystein Lorentzen, Tarald Andresen, Lars Nybrott, Roald Berthelsen, Hallvard Rise og Bjørn Sparby.

JUBILEUMSÅR

Norges Postsjakkforbund fyller femti år i høst, og i den forbindelse hadde forbundet tatt på seg ICCF's kongress.

Styret i postsjakkforbundet består i jubileumsåret av leder Per Lea, Ås, nestleder Vidar Taksrud, Tranby, Kasserer Unni Kvil Nordal, Nesoddtangen, sekretær Henrik Sjølv, Oslo, styremedlem Finn A. Wister, Oslo og turneringssjef Alf Wilberg, Heer.

Postsjakk er en hobby som gjerne kan kombineres med ordinær sjakk - mange har erfart at postsjakken ikke minst har gitt anledning til å bli bedre kjent med åpningsvarianter. Det startes stadig nye turneringer - ta kontakt med Norges Postsjakkforbund, Unni Kvil Nordal, Tangenveien 101, 1450 Nesoddtangen. Medlemskontingenten er for tiden 150 kroner året, i tillegg kommer startkontingent.

Norges Grand Prix

VADSØSJAKKEN

18. - 20. AUGUST

1. Svein Erik Hansen	Vadsø	+16 +06 +05 =03 +07	4,5
2. Viktor Paulsen	Hammerfest	=18 +17 =08 +05 +03	4
3. Jan A. Dolonen	Vadsø	+09 w04 +07 =01 - 02	3,5
4. Andreas Asbensen	Vadsø	+11 w03 =17 +16 +06	3,5
5. Øystein Fløtten	Kirkenes	+14 +10 - 01 -02 +15	3
6. Svein H. Johnsen, Vadsø 3 7. Leif Bjørnstad, Kirkenes 3 8. Odd G. Malin, Vadsø 3 9. Jørgen Svendsen, Kirkenes 3 10. Hans Fr. Esbensen, Vadsø 3 11. Reidar Nilsen, Hammerfest 2,5 12. Nils Ole Turi, Kautokeino 2,5 3. Birger Olsen, Kirkenes 2 14. Nils R. Utsi, Tana 2 15. Pål Norvoll, Kautokeino 2 16. Leif Andreassen, Vadsø 1,5 17. Tron Aarstad, Trondheim 1,5 18. Tore L. Johnsen, Vadsø 1 19. Harald Methi, Vadsø 1 20. Einar G. Winther, Vadsø 0,5.			

NORDSTRAND MASTER GRAND PRIX

25. - 27. AUGUST

Klasse A:

1. Rune Djurhuus	Akademisk	2485	+33 +03 +12 +02 +09	5
2. Leif Øgaard	OSS	2413	+24 +19 +05 - 01 +14	4
3. Bror Thanke	Nordstrand	1975	+21 - 01 +31 +30 +12	4
4. Petter Glenne Stokstad	Akademisk	2049	+35 +27 =11 +18 =06	4
5. Einar Gausel,	OSS	2490	+37 +20 - 02 +19 +11	4
6. Leif E. Johannessen	OSS	2086	+45 +32 =18 +08 =04	4
7. Andreas Moen	OSS	1957	- 11 +44 +25 +21 +13	4
8. Frode Elsness, Sarpsborg 3,5 9. Stig Tjomsland, Nordstrand 3,5 10. Hans Krogh Hærestad, Randaberg 3,5 11. Roar Elseth, OSS 3 12. Erik Tonning, Bergens 3 13. Svein Berg, OSS 3 14. Bjørn-Erik Glenne, Nordstrand 3 15. Viggo Guddahl, OSS 3 16. Hans Inge Kongevold, Moss 3 17. Bjarte Leer-Salvesen, Kristiansand 3 18. Kristian Trygstad, OSS 2,5 19. Flemming Christenson, Nordstrand 2,5 20. Ståle Rein, Horten 2,5 21. Johannes Kleppe, Oksval 2,5 22. Øyvind Pedersen, Sjakkameratene 2,5 23. Benjamin Nedberg, OSS 2,5 24. Gudmund Stenersen, Stjernen 2,5 25. Torgeir Lilleskog, Hauge 2,5 26. Sheila Berntsen, Bærum 2,5 27. Martin Andersen, Akademisk 2,5 28. Rune Myhrvold, Eiker 2,5 29. Jan Sørgerd, Nordstrand 2,5 30. Roar Flaten, Nordstrand 2 31. Kim Astrup, OSS 2 32. Trond Solem, Ski 2 33. Arild Johansen, Tønsberg 2 34. Gunnar Einvik, Strømmen 2 35. Ulf Narverud, OSS 2 36. Cato Saksgård, Sarpsborg 1,5 37. Torstein Bae, 1911 1,5 38. Sverre Johnsen, OSS 1,5 39. Tom Rick Evensen, Trondheim 1,5 40. Jørgen N. Andersen, Strømmen 1 41. Ken Ole Mikalsen, Horten 1 42. Trond Gabrielsen, Bergen 1 43. Geir Helmersen, Strømmen 1 44. Hallvard Ådnøy, Ås 1 45. Morten Lilleøren, Stjernen 1 46. Arne Hagesæther, Hauge 0,5				

Klasse B:

1. Jo Myhrvold	Hønefoss	1721	+52 +19 +04 +18 +11	5
2. Kjell A. Lillelækken	Orkdal	1721	+24 +40 +06 +17 =03	4,5
3. Aksel Tømte	OSS	1568	+26 +55 +05 +16 =02	4,5
4. Jens Hjort	OSS	1628	+63 +08 - 01 +28 +17	4
5. Roald Arentz	Trondheim	1647	+56 +09 - 03 +43 +22	4
6. Ivar Areklett, Hauge 4 7. Finn Egeland, OSS 4 8. Frank Olsen, Sicilianerne 4 9. Harald Furnes, Ås 4 10. Jan Svindahl, Sjakkam. 3,5 11. Viggo Andersen, Stjernen 3,5 12. David Lilleøren, OSS 3,5 13. Henning Roschberg, OSS 3,5 14. Bernt Kirkebø, Ski 3,5 15. Jan Svenske, Strømmen 3,5 16. Thor Christenson, Nordstrand 3 17. Ole M. Wiig, Stjernen 3 18. Jan Kleppe, Oksval 3 9. Nicolay Langfeldt, OSS 3 20. Dag Andersen, ASKO 3 21. Martin Østtveit, OSS 3 22. Morten Erlandsen, Moss 3 23. Werner Solberg, Nordstrand 3 24. Tommy Kjerte, Lørenskog 3 25. Frode Mossestad, Førde 3 26. Eirik Næsje, OSS 3 27. Henning Øgaard, Ås 3 28. Atle G. Olaussen, ASKO 3 29. Bjarne Engevik, Strømmen 3 30. Cato Bekkesletten, Strømmen 3 31. Edvin Eidså, OSS 2,5 32. Håvard Boland, Porsgrunn 2,5 33. Michel Sterk, Ås 2,5 34. Halvor Haga, Porsgrunn 2,5 35. Odd Ristesund, OSS 2,5 36. Mikhail Lilleøren, OSS 2,5 37. Bård Standal, Tønsberg 2,5 38. Jussi Dymes, Nordstrand 2 39. Sigurd Neubauer, Lillehammer 2 40. Alexander Flaata, OSS 2 41. Øyvind Tveraaen, Lørenskog 2 42. Pål Brandzeg, Stjernen 2 43. Toralf Johansen, Sjakkameratene 2 44. Odd Siljubergsåsen, Nordstrand 2 44. Jan Rune Mo-				

berg, Ås 2 46. Ola Calmeyer, Tønsberg 2 47. Rune Justad, J'Adoube 2 48. Glenn Gaasland, Oksval 2 49. Gunnar Foss, Nordstrand 2 50. Terje Wivestad, Nordstrand 2 51. Gunnar Bue, Tønsberg 2 52. Asgeir Høy-dalsvik, ASKO 2 53. Helge Berge Skaar, Stjernen 2 54. Ståle Nilssen, Trondheim 1,5 55. Emil Fasting, Stjernen 1,5 56. Terje Jensen, ASKO 1,5 57. Olav Erikstad, Akademisk 1,5 58. Alf Pedersen, Sjakkamera-tene 1,5 59. Asmund Ingjær, Nordstrand 1 60. Ole Jensen, Sicilianerne 1 61. Odd Vidar Bakkejord, OSS 1 62. Arvid Kolstad, Indre Østfold 1 63. Sverre Solum, Groruddalen 1 64. Jaques Sterk, Jarl 1 65. Thomas Øvnerud, Konnerud 1 66. Stig Martinsen, Asker 1 67. Idun Johansen, Ås 0 68. Per Torvaldsen, Ås 0.

ÅPENT MØRE OG ROMSDALMESTERSKAP I HURTIGSJAKK

3. SEPTEMBER

Gruppe A:

1. Roar Nakken	Aalesunds	+09 +07 +12 +05 +02 - 03 +04	6
2. Lars Even Andersen	Fana	=05 +08 +03 +12 - 01 +13 +07	5,5
3. Øyvind Bentsen	Asker	+14 =04 - 02 +06 +12 +01 =05	5
4. Karl W. Strand	Kristiansund	+11 =03 - 05 +08 +10 +07 - 01	4,5
5. Eilif Odde, Kristiansund 4 6. Roar Naalsund, Aalesund 4 7. Anders Olsen, Kristiansund 3,5 8. Jan M. Svendsen, Molde 3,5 9. Finn Otto Farstad, Aalesund 3,5 10. Håkon Bentsen, Molde 3,5 11. Einar Wattø, Aale-sund 3,5 12. Gudmund Farstad, Molde 3 13. Audun Sele, Molde 2,5 14. Egil Arne Standal, Ørsta 2,5 15. Jostein Hestvik Lie, Kristiansund 1,5 16. Ivar Kosberg, Molde 0.			

Gruppe B:

1. Thomas Bryn	Molde	+09 - 03 =04 +06 +02 +05 +07	5,5
2. Chriss Rune Nerland	Molde	+08 +07 +03 +05 - 01 =04 +09	5,5
3. Eric Fanghol	Molde	+10 +01 - 02 =07 +05 +08 +06	5,5
4. Øyvind Farstad, Aalesunds 4,5 5. Tarjei Svendsen, Molde 3,5 6. Martin Inge Standal, Ørsta 3,5 7. Bjørnar Putteberg, Ørsta 2 8. Karl Ove Standal, Ørsta 2 9. Ketil Velle, Ørsta 2 10. Ivar Andresen Gjøl, Molde 1.			

OSLO GRAND PRIX

1. - 3. SEPTEMBER

Gruppe A:

1. Petter Glenne	ASKO	2049	+10 +16 =02 +14 +09	4,5
2. Frode Elsness	Sarpsborg	2344	+29 +09 =01 +04 =03	4
3. Leif Øgaard	OSS	2413	+26 +06 =14 +05 =02	4
4. Viggo Guddahl	OSS	2019	+22 +07 +20 - 02 +08	4
5. Hallvard V. Ådnøy	Ås	1643	=17 +31 +11 - 03 +16	3,5
6. Trond Walseth, Tromsø 3,5 7. Johannes Melkevik, Sevlund 3,5 8. Åsmund Hammerstad, Asker 3 9. Georg Børresen, ASKO 3 10. Glenn Gaasland, Oksval 3 11. Roald Schie, Sjakkameratene 3 12. Edmund Forselv, Asker 3 13. Martin Østtveit, OSS 3 14. Stig Tjomsland, Nordstrand 2,5 15. Alexander Flaata, OSS 2,5 16. Gudmund Stenersen, Stjernen 2,5 17. Flemming Christenson, Nordstrand 2,5 18. Morten Lilleøren, Stjernen 2,5 19. Aksel Tømte, Ås 2 20. Roger Moen, OSS 2 21. Per H. Wibe, OSS 2 22. Jan Ludvigsen, Fredrikstad 2 23. Øystein Olsen, Sicilianerne 2 24. Per Nygård, Stjernen 2 25. Ulf Narverud, OSS 2 26. Cato Bekkesletten, Strømmen 1,5 27. Rune Steffensen, Sicilianerne 1,5 28. Jan Svenske, Strømmen 1,5 29. Gunnar Bue, Tønsberg 1 30. Odd Cappelen, Randaberg 1 31. Roger Østebø, Hønefoss 1 32. Jan B. Wilsbeck 1.				

Gruppe B:

1. Henning Roschberg	OSS	-	=03 +31 +17 +04 +05	4,5
2. Karsten Ovesen	Sevlund	1447	+22 +25 +11 =05 +08	4,5
3. Eirik Næsje	OSS	1177	=01 +14 +24 =07 =06	3,5
4. Michel Sterk	Ås	1164	+14 =24 +06 - 01 +13	3,5
5. Eivind Lilleseth	Asker	1495	+12 +27 +23 =02 - 01	3,5
6. Roy Ellis, Stjernen 3,5 7. Johnny Ridderberg, J'adoube 3,5 8. Frank Olsen, Sicilianerne 3,5 9. Odd Silju-bergsåsen, Nordstrand 3,5 10. Rune Justad, J'adoube 3,5 11. Joakim Larsen, OSS 3 12. Frode Storli, Løten 3 13. Martin Kristoffersen, Sjakkameratene 3 14. Magne Svendsen, Lillestrøm 3 15. Ål Skogli, Gjøvik 3 16. Per Skogli, Gjøvik 3 17. Emil K. Fasting, Stjernen 2,5 18. Alf Pedersen, Sjakkam. 2,5 19. Tommy Kjerte, Løren-skog 2,5 20. Odd Nordahl, Bærum 2,5 21. Henning Øgaard, Ås 2,5 22. Kristian Kristiansen, Stovner 2 23. Olav Ellestad, Asker 2 24. Jarl Olsen, Lillestrøm 2 25. Nicolay Langfeldt, OSS 2 26. Chris Lütken, SK 1911 2 27. Øy-vind Tveraaen 2 28. Harald G. Veland, Sevlund 2 29. Øyvind Sterri, ASKO 2 30. Ole Jenssen, Sicilianerne 1,5 31. Ove Espeland, Nordnes 1 32. Einar Ekern, ASKO 1 32. Jazques Sterk, Jarl 1 34. Torbjørn Skarsbø, Lil-lestrøm 1 35. Øyvind Hagberg, Stovner 0 36. Per Erik Nystrøm, Groruddalen 0.				

NGP sammenlagt

Stillingen i NGP etter sju turneringer (til og med 3. september 1995):

Klasse Mester:

1. Solberg Joachim, Moss	30	17	0	0	0	0	/	13
Stokstad Petter G, ASKO	30	17	13	0	0	0	/	0
3. Øgaard Leif, OSS	29	19	10	0	0	0	/	0
4. Djurhuus Rune, ASKO	23	23	0	0	0	0	/	0
5. Johansen Kai-R, Sjakkam	19	13	0	0	0	0	/	6
6. Elsness Frode, Sarpsborg	18	13	5	0	0	0	/	0
7. Hansen Svein E, Vadso	17	17	0	0	0	0	/	0
Nakken Roar E., Aalesund	17	0	0	0	0	0	/	17
Myhrvold Rune, Eiker	17	0	0	0	0	0	/	17
Rausis Igor, Latvia	17	17	0	0	0	0	/	0
11. Thanke Bror, Nordstrand	16	16	0	0	0	0	/	0
12. Paulsen Viktor, Hammerfest	13	13	0	0	0	0	/	0
Andersen Lars Even, Fana	13	0	0	0	0	0	/	13
Haveland Bjørn, Bærum	13	0	0	0	0	0	/	13
Westerinen Heikki, Finland	13	0	0	0	0	0	/	13
16. Taksrud Vidar, Tempo	10	8	0	0	0	0	/	2
Bentsen Øyvind, Asker	10	0	0	0	0	0	/	10
Dolonen Jan Arild, Vadso	10	10	0	0	0	0	/	0
Massakowski Florian, Tyskl	10	10	0	0	0	0	/	0
Hohrmann Jörn P, Tyskland	10	10	0	0	0	0	/	0

Klasse 1:

1. Solberg Joachim, Moss	42	17	8	0	0	0	/	17
2. Ådnøy Hallvard V., Ås	27	17	10	0	0	0	/	0
3. Johansen Kai-R, Sjakkam	25	13	4	0	0	0	/	8
4. Thanke Bror, Nordstrand	23	23	0	0	0	0	/	0
5. Taksrud Vidar, Tempo	20	17	0	0	0	0	/	3
6. Moen Andreas G.R., OSS	19	19	0	0	0	0	/	0
7. Nakker Roar E., Aalesund	17	0	0	0	0	0	/	17
Hansen Svein E., Vadso	17	17	0	0	0	0	/	0
9. Haveland, Bjørn, Bærum	16	6	0	0	0	0	/	10
Christenson John F., Nordstra	16	16	0	0	0	0	/	0
11. Rein Ståle, Horten	13	13	0	0	0	0	/	0
Paulsen Viktor, Hammerfest	13	13	0	0	0	0	/	0
Andersen Lars Even, Fana	13	0	0	0	0	0	/	13
Walseth Tron, Tromsø	13	13	0	0	0	0	/	0
Berg Bo, Sverige	13	13	0	0	0	0	/	0
16. Evensen Tom R., Trondheim	10	0	0	0	0	0	/	10
Dolonen Jan Arild, Vadso	10	10	0	0	0	0	/	0
Pedersen Øyvind, Sjakkam	10	10	0	0	0	0	/	0
Melkevik Johannes, Sevland	10	10	0	0	0	0	/	0
Bentsen Øyvind, Asker	10	0	0	0	0	0	/	10
Hohrmann Jörn P., Tyskland	10	10	0	0	0	0	/	0

Klasse 2:

1. Ådnøy Hallvard V., Ås	34	17	17	0	0	0	/	0
2. Myhrvold Jo, Hønefoss	28	23	0	0	0	0	/	5
3. Abootorabi Reza, Stavanger	26	13	13	0	0	0	/	0
4. Farstad Finn O., Aalesund	24	6	0	0	0	0	/	10
5. Sørensen Kristian, Fana	21	4	0	0	0	0	/	17
Tømte Aksel, Ås	21	16	5	0	0	0	/	0
7. Lilleløyen Kjell A., Orkdal	19	19	0	0	0	0	/	0
Olsen Anders, Kristiansund	19	0	0	0	0	0	/	13

9. Paulsen Viktor, Hammerfest	17	17	0	0	0	0	/	0
Bø Sondre K., Fana	17	5	4	0	0	0	/	8
Bentsen Øyvind, Asker	17	0	0	0	0	0	/	17
Kjæmperud Einar, Caissa	17	17	0	0	0	0	/	0
13. Hjort Jens L., OSS	13	13	0	0	0	0	/	0
Gaasland Glenn, Oksvao	13	13	0	0	0	0	/	0
Myrene Jon Kåre, Trysil	13	0	0	0	0	0	/	13
Dolonen Jan Arild, Vadso	13	13	0	0	0	0	/	0
18. Arentz Roald, Trondheim	10	10	0	0	0	0	/	0
Svensen Jan M., Molde	10	0	0	0	0	0	/	10
Schie Roald, Sjakkameratene	10	10	0	0	0	0	/	0
Mossestad Frode, Førde	10	10	0	0	0	0	/	0
Flotten Øystein, Kirkenes	10	10	0	0	0	0	/	0
Skare Karl Andre, Bergens	10	10	0	0	0	0	/	0

Klasse 3:

1. Ovesen Karsten, Sevland	57	17	17	13	0	0	/	10
2. Sørensen Kristian, Fana	38	13	8	0	0	0	/	17
3. Roschberg Henning, OSS	33	17	16	0	0	0	/	0
4. Olsen Anders, Kristiansund	31	1	0	0	0	0	/	17
5. Olsen Frank Robert, Sicilian.	26	23	3	0	0	0	/	0
6. Netland Torbjørn, Sandane	24	10	6	0	0	0	/	8
7. Næsje Eirik, OSS	22	10	5	2	0	0	/	5
8. Gjerde Olav Ruben, Sjakkam	21	13	8	0	0	0	/	0
9. Svindahl Jan, Sjakkam	19	19	0	0	0	0	/	0
10. Malin Odd Gunnar, Vadso	17	17	0	0	0	0	/	0
11. Bentsen Håkon, Molde	13	0	0	0	0	0	/	13
Svendsen Jørgen, Kirkenes	13	13	0	0	0	0	/	0
Langfeldt Nicolay, OSS	13	13	0	0	0	0	/	0
14. Esbensen, Hans Fr., Vadso	10	10	0	0	0	0	/	0
Skrede Snorre, Førde	10	10	0	0	0	0	/	0
Sele Audun, Molde	10	0	0	0	0	0	/	10
Erlandsen Morten, Moss	10	10	0	0	0	0	/	0
18. Sterk Michel, Ås	9	8	1	0	0	0	/	0
19- Nilsen Reidar, Hammerfest	8	8	0	0	0	0	/	0
Solberg Werner, Nordstrand	8	8	0	0	0	0	/	0
Lie Jostein H., Kristiansund	8	0	0	0	0	0	/	8

Klasse 4:

1. Næsje Eirik, OSS	48	19	13	6	0	0	/	10
2. Netland Torbjørn, Sandane	47	17	13	0	0	0	/	17
3. Roschberg Henning, OSS	40	23	17	0	0	0	/	0
4. Gjerde Olav Ruben, Sjakkam	34	17	13	0	0	0	/	4
5. Sterk Michel, Ås	26	16	10	0	0	0	/	0
6. Fanghol Eric, Molde	25	6	4	0	0	0	/	10
7. Borchgrevink Harald, Fana	22	8	8	0	0	0	/	6
8. Sørensen Henrik, Fana	18	5	5	0	0	0	/	8
9. Turi Nils Ole, Guovdageaimnu	17	17	0	0	0	0	/	0
Bryn Thomas, Molde	17	0	0	0	0	0	/	17
Lavik Jørgen, Fana	17	3	1	0	0	0	/	13
12. Skogli Pål, Gjøvik	16	10	3	1	0	0	/	2
13. Justad Rune, J'adoube	14	8	6	0	0	0	/	0
14. Lilleeloen Mikhail R., OSS	13	13	0	0	0	0	/	0
Utsi Nils R., Tana	13	13	0	0	0	0	/	0
Nerland Chriss Rune, Molde	13	0	0	0	0	0	/	13
Breivik Tallak, Porsgrunn	13	10	3	0	0	0	/	0
18. Calmeyer Ola, Tønsberg	10	10	0	0	0	0	/	0
Norvoll Pål, Guovdageaimnu	10	10	0	0	0	0	/	0
20. Farstad Øyvind, Aalesund	8	0	0	0	0	0	/	8
Johnsen Tore L., Vadso	8	8	0	0	0	0	/	0
Ridderborg Johnny, J'adoube	8	8	0	0	0	0	/	0

Polgars sjakk-kunst

Judith Polgar (19) har langt mer å gå på som sjakkspiller. Det beviste hun da hun nedspilte Alexej Shirov, nummer 7 i verden, i Donner Meomorial i Amsterdam i slutten av august. Partiet i siste runde karakteriseres av eksperter som kunst!

Overraskende vinner av turneringen ble Julio Granda (28) fra Peru, en selvvlært spiller som kombinerer sjakk med jordbruk! Han trener nesten aldri i sjakk, og hans resultater skyldes omtrent utelukkende hans store talent. Granda er på 57. plass på verdensrankingen for øyeblikket. Det hadde vært interessant å se hva han kunne drevet det til om han virkelig hadde satset hardt på sjakk en periode!

Triumfen i Amsterdam hadde vært enda større om han ikke hadde tapt for hjemmefavoritten Jan Timman i siste runde.

Både Granda og Timman kom til slutt halvpoenget foran Judith Polgar på tredjeplass, og de var 1½ poeng foran Shirov, som spiller under spansk flagg.

Men det var utvilsomt Judith Polgars parti fra siste runde som blir best husket. Polgar er nå blant verdens tjue sterkeste spillere.

Judith Polgar-Alexej Shirov

B06, moderne forsvar med 3.Sc3 c6.

1.e4 g6 2.d4 Lg7 3.Sc3 c6 4.Lc4 d6 5.Df3 e6
 Varianten 5...Sf6 6.e5 dxe5 7.dxe5 Sd5 8.Sxd5 cxd5 9.Lxd5 0-0 10.Lxb7 Da5+ 11.c3 Lxb7 12.Dxb7 Sa6 13.Df3! er spilt i partiet Thipsay-Koshi i India 1994. Det ga hvit fordel som endte i seier.

6.Sge2 b5 7.Lb3 a5 8.a3 La6?!

Sorts forsømmelse av sunn utvikling av Sg8 med 0-0 mulig gir hvit utviklingsforsprang og derav mulighet for brudd i sentrum med angrep.

9.d5! cxd5 10.exd5 e5

For å blokkere diagonalen mot f7 - men gjør samtidig d6 til et naturlig angrepsobjekt.

11.Se4! Dc7

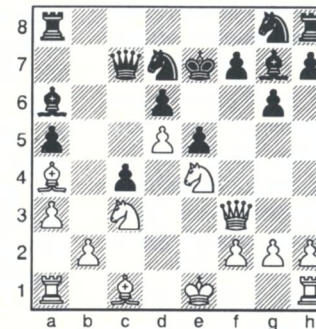
Hva ellers? 11...f5 12.Sg5 eller 11...Se7 12.Lg5 er ikke mye fristende!

12.c4!

Bondeoffer som straks avslører sorts problemer! Dessuten trues 13.c5! dxc5 14.d6. Alternativet 12...Sd7 13.c5! (eller 13.Le3!? bxc4 14.Tc1) 13...Sxc5 14.Sxc5 Dxc5 15.Le3 Dd7 16.Tc1 med enormt utviklingsforsprang og utmerkede angrepsjanser. Sort har egentlig ikke valg:

12...bxc4 13.La4+ Sd7 14.S2c3 Ke7?!

Forståelig nok vil sort ut av bindingen i diagonalen a4-e8. En bedre ide er vel likevel 14...Tb8!? Fortsettelsen kom nok som en overraskelse for Shirov:

15.Sxd6!! Dxd6

Ikke noe hjelper! 15...Kxd6? 16.Se4+ Ke7 17.d6+ eller 15...Sgf6?! 16.Sdb5!? vinner.

16.Se4 Dxd5?!

Med 14...Tb8!? 15.Sxd6 Dxd6 16.Se4 var 16...Dc7 mulig. 16...Db8!? holder lenger, men varianter som 17.Lxd7! f5 (17...Kxd7? 18.Dxf7+) 18.Lxf5 gxf5 19.Dxf5 Lc8! (alt annet taper raskt.) 20.d6+ Ke8 21.Dh5+ Kf8 22.Lg5! og sort er lammet. 22...Dxb2?! 23.0-0! eller 22...Ta7 23.0-0! Td7 24.Sc5 Txd6 25.Se4! Td7 26.Txd7 Lxd7 27.Td1! og sort kan ikke forsvare alle hvits trusler.

17.Lg5+ Sgf6 18.Td1 Db7 19.Txd7+ Dxd7 20.Lxd7 h6?!

Shirov er så rundspilt at han ikke forsøker å forlenge partiet med 20...Lb7 21.La4 Kf8 22.Lc2 - taper gjør han uansett!

21.Dd1! Sort ga opp. 21...hxc5? 22.Dd6+ Kd8 23.Le6+ Ke8 24.Sxf6+! Lxf6 25.Dd7+ Kf8 26.Dxf7 forklarer hvorfor!

Problemsjakk

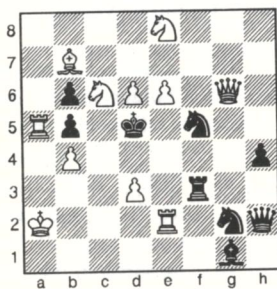
ved Bjarne Blikeng

Vi vet at i «Sjakk-Norge» finnes det mange som savner problemsjakk i Norsk Sjakkblad. Dette vet vi blant annet fra den tiden da vår fremste 2-trekkskomponist Nils van Dijk redigerte en problemavdeling i bladet. I et forsøk på å friske opp interessen for problemsjakk også blant flere, presenterer vi seks oppgaver av forskjellig art.

Vi har tatt med de mest vanlige problemtyper: Maksimummer, hvor det kreves at svart skal gjøre sitt lengste trekk, seriematter, hvor svart gjør et bestemt antall trekk før hvit setter matt, dupleksmatter, og oppgaver med andre brikker enn de vanlige, har vi sett bort fra.

Oppgave nr. 1.

Bjarne Blikeng. 1. hedrende omtale i «Arbejder-Skak», Danmark. Årsturnering 1947.

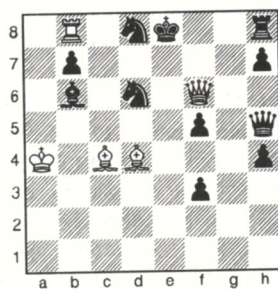
Hvit trekker og setter matt i to trekk.

Denne oppgaven, som kom på 4. plass av 105 deltakende, har vi tatt med for at den inneholder flere finesser som kan være lærerikt for interesserte. **Løsning:** 1.Dg6-f7 med trussel

2.e7 matt. Sort Sf5 forsvarer seg ved å flytte «likegyldig», for Tf3 dekker trusselen. Dermed følger 2.Dxf3 matt. Sf5 må derfor også ta hensyn til denne matt når den flytter. Dermed oppstår fortsatt forsvaret, et gammelt og meget benyttet tema. Sf5 har ikke mindre enn fire felter å gå til for å hindre Dxf3 matt. 1...Sxd6, men da blokeres dette felt og 2.Se7 matt følger. Ikke 2.Sf6? da åpning for Tf3 dekker dette felt. Dette kalles *mattforførelse*. 1...Sd4 og ny blokade oppstår med 2.Se7 matt. 1...Se3! som fratar Te2 dekning av e6, men sperringen av Lg1 tillater 2.Txb5 matt. Fjerde fortsatt forsvarsvariant er 1...Sg3 med sperring for Dh2 og 2.Te5 matt. Andre *mattforførelses*-varianter: 1...Dd6 2.Sf6 matt (ikke Sc7) og 1...Sf4 2.Dxf5 matt (ikke 2.Te5? da tårnet er bundet av Dh2.) 1...Sd4 er også *mattforførelse* idet Txb5? ikke går, kun etter Se3.

Oppgave nr. 2.

Olaf Barda. 1939, 1. premie Schackvärldens årsturnering.

Hvit trekker og setter matt i tre trekk.

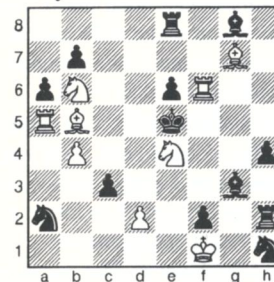
Denne oppgave av stormester Olaf Barda viser modellmatter, et kjent og vakkert motiv som går ut på at i mattbildet til slutt skal alle hvits offiserer medvirke i matten, feltene rundt den svarte konge skal kun være angrepet av en hvit figur, eller besatt av en svart figur som ikke må være angrepet av en hvit figur. Særlig tsjekkiske problemister med M. Havel i spissen rendyrket denne vakre skole. Den bøhmiske oppgave forlangte derfor også at hvite bønder ikke skulle være med, men dette har man senere gått bort fra. Bardas oppgave er en «ren» bøhmisk uten hvite bønder. **Løsning:** 1.Ld4-c5 som truer 2.Lc4-b5+. Svart parerer med 1...Dg4 som binder løperen. Så følger 2.De6+ Kf8 3.Df7 matt, altså dobbelt bindingsmatt! Med 1...Sc8! 2.Lb5+ Sc6 3.De7 matt får man samme mattbilde som i første variant men av motsatt farge. Dette kalles «Kameleon-ekkomatter». Tredje variant viser 1...Dg5 2.Df7+ Sd6xf7 3.Lb5 matt med dameoffer. I en modellmattsoppgave i tre eller flere trekk kreves minst tre modellmatter.

At tre- og fleretrekksgenren ikke bare består av modellmatter, vet vi. Vi har «Ny-bøhmeren», den nytyske skole, som har hensiktsrenhet som det viktigste, og Logikeren, med disse oppgaveformer vil stjele altfor stor plass å behandle denne gang. Vi ser istedet på en oppgave som kun

bygger på det usannsynlige løsningsstrekket og da er det trollmannen Sam Loyd kommer til sin rett.

Oppgave nr. 3.

Samuel Loyd. Checkmate Novelty 1903.

Matt i 3 trekk.

Vi burde kalt denne oppgaven «verdens vanskeligste». Bare se på **løsningen:** 1.Kf1-e2!! som truer med at kongen går til e3. Svart svarer med 1...f1=D og dobbeltsjakk! Men den hvite kongen går uanfektet til e3 og selv om svart nå har ikke mindre enn ti mattmuligheter, strander samtlige når de hvite batterier med Ta5/Lb5 og Tf6/Lg7 setter igang.

Oppgave nr. 4.

Visvaldis Veders, Lettland. Thema Danicum januar 1995.

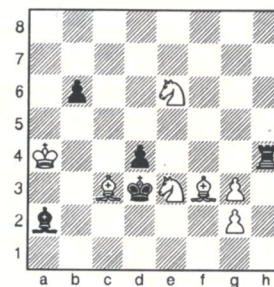
Selvmatt i to trekk.

Selvmattsbegrepet strir selvsagt mot enhver sjakkspillers ønske om å vinne partiet, men enkelte kan jo også gå lei av det. Selvmatt går ut på å tvinge

motstanderen til å sette meg matt i et visst antall trekk, fra to til mangfoldige antall. Vi har valgt et eksempel i to trekk. **Løsning:** 1.e3-e4 hvor hvit truer med 2.Dc8+ og svart tvinges til å slå med Tc8 matt. Dette må svart hindre for svart er ikke interessert i å vinne! 1...Lxd4 2.De8+ Txe8 matt. 1...Sxe4 2.Dg8+ Txe8 matt. 1...Sf8 2.Dd7+ Sxd7 matt og 1...Lf8 2.De7+ Lxe7 matt. Tablå!

Oppgave nr. 5.

Toma Garai, Italia. Mat 1988.

Hjelpematt i 2 trekk.

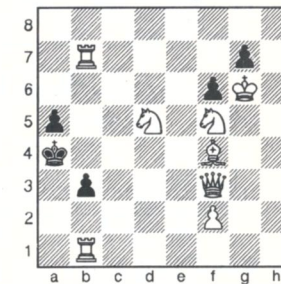
B. Se6 flyttes til e7.

Hjelpemattsbegrepet defineres kort slik: Svart begynner og hjelper hvit slik at den svarte konge blir matt i oppgitt antall trekk. Her finnes mange muligheter til å variere i spillet. Det må som regel alltid være to eller flere løsninger, svært ofte med modellmatter til slutt, men også kombinasjonsoppgaver uten hensyn til modellmatter. Det finnes også såkalte *dupleksoppgaver*, hvor svart og hvit avvekslende om hverandre hjelper til med matt av begge farger. Dette er vanskelig. I hjelpematt varieres det også for å skape flere varianter med å la brikker skifte feltplassering fra den ene løs-

ning til den andre. En slik oppgave har vi valgt som eksempel. Men husk at i selvmatt og hjelpematt som i alle andre former for problemsjakk gjelder økonomiprinsippet. Ingen overflødige brikker på brettet! **Løsning:** A. 1.d4xc3+ Sg4 2.Kc4 Se5 matt. B. (Se6-e7) 1.d4xe3 Lg4 2.Ke4 Lf5 matt. Modellmatter. Hvis du tror det er lett å lage en slik oppgave korrekt, uten biløsninger og uløselighet, skal du forsøke!

Oppgave nr. 6.

Bjarne Blikeng. Premiært i Revista Romana de Sah, Romania. Årsturnering 1948.

Selvpatt i 11 trekk.

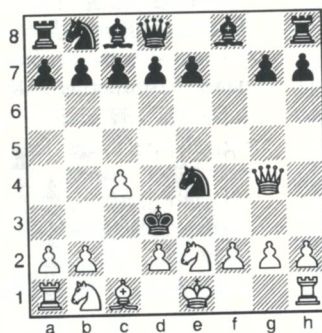
Foruten området selvmatt har vi også begrepet selvpatt. Etter å ha definert hva selvmatt er, forstå en sikkert at det er en annen måte ikke å vinne på, nemlig å velge remisvarianten. Den oppgaven vi viser her har hatt mange lattermilde tilskuer gjennom årene. Hvorledes skal hvit med sitt overlegne materiale og fri kongestilling oppnå en pattstilling? Jo, slik: **Løsning:** 1.Tb1-b2! Ka4-a3 2.Tb7xb3+ Ka3-a4 3.Sf5-d4 f6-f5 4.Lf4-e5 f5-f4 5.Df3-c3 f4-f3 6.Sd5-f6 g7xf6 7.Kg6-f5 f6xe5 8.Kf5-e4 e5xd4 9.Ke4-d3 d4xc3 10.Kd3-c2 c3xb2 11.Kc2-b1 Ka4xb3 patt! Hvem kunne tro det?

Holder det mot computerne?

Jeg har funnet en grei måte å vinne over computerne på. Kanskje du kan sette disse variantene inn i sjakkbladet, og be alle lesere teste sine egne computerne?

Slik spiller jeg mot Chess Challenger 9:
1.e4 Sf6 2.Lc4 Sxe4 3.Lxf7+ Kxf7 4.Dh5+ Ke6 5.Dg4+ Kd5 6.c4+ Kd4 7.Se2+ Kd3
 Oppgave: Matt i to!

Svar: **8.Sa3!** Hvit mattrer med Df3 eller med Dd4 hvis svart gjør Sxd2.

Slik vinner jeg mot Kasparov President:
1.e4 Sf6 2.Lc4 Sxe4 3.Lxf7+ Kxf7 4.Dh5+ Kf6 5.Df3+ Ke5 6.d4+ Kxd4 7.Se2+ Kc5 8.b4+ Kxb4 9.Dxe4+ Ka5 10.Ld2+ Kb6 (10...Ka6 11.Da4+ Kb6 12.Da5+ Kc6 13.Sd4+ Kd6 14.Lb4+ c5 15.Dxc5+)
11.Db4+ Kc6 12.Sd4+ Kd5 13.Sc3+ Ke5 14.Sf3+ Ke6 15.Sg5+ Kf6 16.Df4+ Kg6 17.Df7+ Kh6 18.Se6+ g5 19.Lxg5+ matt.

Noen kommentarer

1) Etter det vellykkede NM i Namsos, vil kanskje noen være tilbøyelige til å si: Stakkars Alta! (som skal følge opp et slikt flott arrangement), men både Altafolket og senere arrangører bør jo ta dette som en stor utfordring, og lage sin egen vri på arrangementet (noe jeg er sikker på at de gjør), uten å skjele for mye til tidligere arrangementer.

Jeg vil antyde at det i Lillehammer 1982 ble

arrangert en «problemløser-konkurranse», hvor undertegnede var ubeskjeden nok til å vinne 1. premie (foran Eiler Holtermann med flere). Jeg vant da den fineste premien under hele mesterskapet (ifølge Wadd Hermansen). Slike originale vrier bør ethvert sjakkmasterskap by på.

2) Notisen *Forbud mot skotsk?!?*: Nei, noen bør lære sine varianter skikkeligere. Selv om jeg ikke er noen tilhenger av å pugge sjakkvarianter, bør man kunne spille korrekt de første 6-7 trekk, og framfor alt forstå åpningens ide.

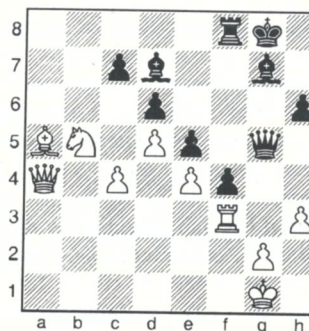
3) Innlegget *Klasse Mini Veteran*: Her har min klubbkamerat Stein Sollid lansert en god ide jeg fullt ut vil slutte meg til, selv om jeg selv fortsatt nok vil spille i ordinær klasse noen år ennå, når jeg skulle finne på å delta. Vi må for all del ikke la turneringstilbudet til våre spillere stivne i et fastlåst spor, heller ikke i Lands-turneringen, men være åpne for *nytenkning* som Steins innlegg representerer. Jeg er helt enig med Stein i at *dobbeltrunder* godt kunne avskaffes, selv om det har hendt at jeg har vunnet begge partier i en slik! Når man kanskje har tatt seg helt ut i et flott kampparti i morgenrunden, får man i premie (les: Straff) ikke en velfortjent hvile, men derimot lov til å spille et nytt parti, hvor man kanskje spiller flatt og uinspirert. Dessuten mener jeg å ha konstantert at mange tar en rask *stormesterremis* i morgenrunden, for å spare seg til ettermiddagsrunden! Slikt er det vel ingen mening i når man spiller i Norges viktigste turnering. La oss heller starte et par dager før, en runde pr. dag er nok!

4) Innlegget *Problem-spalte?*: Jeg vil støtte ideen om 2-3 sider problemer i NSb, hvis «Ulrik» kan ta seg av studiene, og for eksempel «de tre Bukne Bakke», inkludert Blikeng, problemene på deling, de har alle svært lang fartstid som *norsk sjakks problembarn*. Hva med en serie hvor man presenterer klassiske problemer av de store komponister; mitt førstevalg ville være min favoritt: Amerikaneren *Samuel Loyd!*

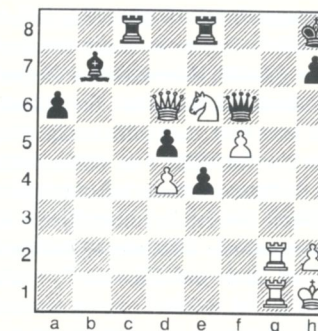
Hilsen Tormod Fyri (medlem OSS)

En blanding av nyere og eldre avslutninger denne gangen.
 Lykke til!

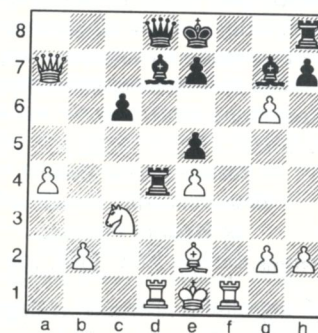
Løsninger side 45.

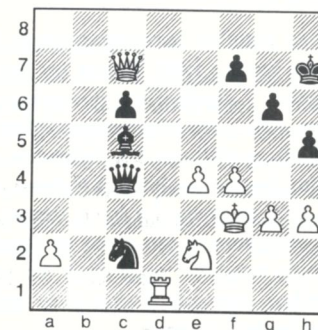
1. Sort trekker og vinner.

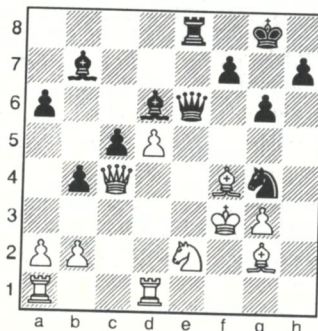
2. Hvit trekker og vinner.

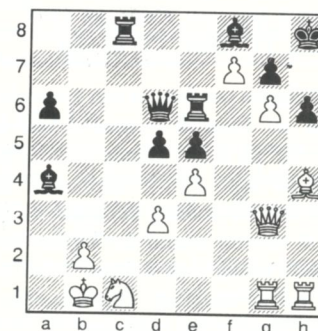
3. Hvit trekker og vinner.

4. Sort trekker og vinner.

5. Sort trekker og vinner.

6. Hvit trekker og vinner.

Nye bøker

Technique for the Tournament Player
av Mark Dvoretzky og Artur Yusupov. Batsford 1995. Engelsk. 234 sider. 205 kroner.

Den fjerde boken i Mark Dvoretzky's serie om sjakktraining. Alle tidligere er sterkt kritikerrost - og denne er i alle fall ikke svakere! Boken tar for seg den berømte russiske sjakktrenerens metoder for å lære bort sluttspillteknikk. På den måten gir den oss innblikk i en undervisningsmetode som tidligere var forbeholdt russiske stortalenter. Blant Dvoretzky's mest kjente elever har vært stormestrene Yusupov og Dolmatov - og Yusupov er altså medredaktør. Anbefales sterkt!

TS

Test your chess: Piece power
av John N. Walker. Cadogan 1995.
Engelsk. 150 sider. 120 kroner.

Nyutgave av en populær lærebok utgitt av Oxford University Press i 1980. Boken tar for seg brikkenes egenart i forskjellige posisjoner, og stillingstemaer. Gjennom eksempler illustreres hvordan forskjellige stillinger bør behandles - og som en test for leseren avsluttes kapitlene med testoppgaver. Det gis poeng for hvert forslag, og du kan altså selv finne ut din score og finne ut hvor du har dine svakheter og styrker. En svært nyttig treningsbok, som kan brukes både individuelt og til opplæring i grupper.

TS

English opening: Symmetrical
av Vladimir Bagirov. Cadogan 1995.
Engelsk. 211 sider. 175 kroner.

Bagirov har tidligere tatt for seg den klassiske og indiske siden av Engelsk - med 1...e5 eller 1...Sf6 som svar på 1.c4. Denne etterlengtede nye boken tar for seg 1.c4 c5. Dermed er Bagirov's verk om engelsk endelig komplett. Bagirov har lagt ned et enormt arbeid for å gjøre boken så komplett som mulig - og et første blikk tyder på at han har lyktes utmerket! Utgiverne har endog komplettert med nyere materiale.

TS

The complete Benoni
av Lev Psakhis. Batsford 1995.
Engelsk. 254 sider.

Psakhis har tidligere tatt for seg fransk - med suksess både hva gjelder kvalitet og økonomi... Det sistnevnte kan det bli verre med i en åpning som for tiden spilles lite i internasjonal toppsjakk, selv om den gjerne er mer brukt på klubbplan. Benoni (1.d4 Sf6 2.c4 c5 3.d5 e6) var spilt blant andre av Tal og Fischer, men når populariteten har dalt, skyldes det dårligere uttelling for sort. Psakhis tar da også kun for seg 1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sf3 c5 (På 3.Sc3 velger han nimzoindisk, Lb4) - moderne Benoni, som helst etterfølges av 4.d5 exd5 5.exd5 d6. Psakhis tar også grundig for seg hvits plan han selv er mest bekymret for: Ld3 og h3. I sine 60 siste partier med Benoni har Psakhis 70 prosent score, og det bør vel egentlig innby til såpass tillit at Benoni kan få en ny sjanse for lesere som vil ta for seg denne boken for å finne et alternativ til å spille på gevinst etter 1.d4!?

TS

Schach-Mekka Berlin
in den «roaring twenties»
av Helmut Wiateck.
Rochade Europa 1995. Tysk. 223 sider.

En tysk utgivelse som er mer av historisk verdi enn sjakklig. «De gyldne 20-årene» satte sitt preg også på Berlin - på godt og vondt. For sjakkspillere ble Berlin et «kultur-sentrum», bare i 1928 ble det arrangert tre store turneringer i byen! Boken tar for seg år for år dette tiåret, historisk og sjakklig, med sjakkspillere i tiden og et rikt utvalg av klassiske og verdifulle partieksempler. Den inneholder også et rikt bildemateriale - fra Berlin og av sjakkspillere. En bok for spesielt interesserte - og et betydelig bidrag for sjakkhistorikere og sjakkinteresserte som ikke bare er interessert i å spille eller studere andres spill!

TS

Chess for tomorrow's champions
og **First steps in chess**
av J. N. Walker. Cadogan 1995.
Engelsk. 144 og 136 sider. 120 kroner.

Enda to nytgivelser for nybegynnere og mindre erfarne spillere av den kjente sjakklæreren John Walker. Den første, *Chess for tomorrow's champions*, av en original fra 1983. Her får leseren en innføring i taktikk og strategi i alle spillets faser, illustrert med partier, historie og fornøyelige illustrasjoner. Og naturligvis - en rekke leseroppgaver er tatt med.

I samme klasse som ovennevnte bok er *First steps in chess* en nytgivelse fra 1978. Denne boken er aller første del - en lærebok for de som ikke har noen kjennskap til sjakkspillet. Stilen er som omtalt over.

TS

A primer of chess
av Jose Capablanca. Cadogan 1995.
Engelsk. 149 sider. 130 kroner.

Mer læreboklitteratur - denne gang en gammel klassiker: Capablancas lærebok fra 1935! Capablanca tar med systematisk grundighet for seg regler og grunnprinsipper i spillet, åpningsfortåelse, brikkenes særegenskaper og mer. Her er materiale for noe erfarne som vil utvikle seg også - samt et utvalg av kjente partier fra verdensmesteren fra 1921 til 1926. Alltid aktuell!

TS

Grandmaster Chess
av Glenn Flear. Cadogan 1995.
Engelsk. 191 sider. 130 kroner.

Stormester Glenn Flear tar for seg sjakkåret 1994, de to VM-finalemotstandene unntatt, i en blanding av resultater og partier. Alle partiene er grundig kommentert, og er derfor viktige om mange nok er velkjente fra før. Boken er godt inndelt etter de forskjellige typer turneringer. Det som gjør boken rotete - høyst uvant til å være fra Cadogan! - er måten resultatene er presentert. Mens partiene er presset sammen knapt uten mellomrom, er resultatene gitt minst det dobbelte av plassen de trenger. Med oppmyking av partisidene og innstramming av resultatene ville boken straks virket mer helstøpt og velredigert, men boken må vel ut så aktuell som mulig!

TS

Ken Whyld's begynnerbok på norsk!

Ken Whyld's «Sjakk for begynnere» er utgitt på norsk, oversatt av Sverre Johnsen! Det er Chr. Schibsteds Forlag som står bak utgivelsen, i serien Schibstedts Fritidsbøker.

«Learn chess in a weekend» var originaltittelen da boka ble utgitt på engelsk i 1993. En tittel som forteller at det her dreier seg om et helt elementær lærebok. Boken er på 96 sider, og først på side 22 begynner en å ta for seg brikkenes gange. Deretter tar en for seg reglene for en passant, sjakk og matt, blant annet - og da er en nøyaktig halvveis i boken. Så at den kan gjennomgås i løpet av en weekend, er klart!

EGENSTUDIE

Siste del er mer ambisiøs, og gir en god forklaring på enkle vurderinger, stillingstyper og uttrykk. Som Ken Whyld skriver: «Hvis du ikke har stor hast med å fullføre kurset, er det en god ide å ta en pause mellom dag 1 og dag 2 og spille så mange partier som mulig.»

Dette er en lærebok for barn som på egen hånd vil lære seg å spille sjakk, og av den grunn er boken meget grundig, instruktivt, forståelig - og svært smakfullt illustrert. Boken er også innbundet og trykt på papir av høy kvalitet.

Sverre Johnsen's oversettelse er gjort i en grei og lettforståelig norsk.

JULEGAVE....

Bortsett fra at temmelig mange sider kunne vært spart på første del, vil dette være et flott første bekjentskap med sjakkspillere for de som får tak i boken.

Den burde være en helt glimrende julegave fra mer etablerte sjakkspillere til egne eller andres barn - for å påvirke dem til å spille sjakk i ung alder....!

TS

SERIESJAKK/PÅMELDING

Invitasjon til årets seriesjakk - NM for klubb lag 1995-96 - er nå sendt til formannen i alle klubbar i NSF. Påmeldingsfristen er 11. oktober, og vi ber om at tilsendt påmeldingsskjema blir brukt. Reglement, startavgifter og opplegg er om lag som i fjor. Lagsjakk er spennende og stimulerende for klubben. Meld på så mange lag som råd, men hugs at det alltid er forpliktende å melde seg på i en turnering.

NORGES SJAKKFORBUND

Frennings vei 3, 0588 OSLO
Telefon 22 15 12 41, fax 22 71 00 07
Bankgiro 6011.05.33090
Postgiro 0809.5124748
Kontortid:
Mandag-fredag 09.00-16.00,
torsdag 09.00-18.00.

Generalsekretær: Johs R. Kjekken

Forbundets medlemsavgift 1995 gjennom klubb:
Senior: Kr. 160,
Junior/Kadett (født 1975-1981): Kr. 80.
Lille- og miniputt (født 1982 og senere): Kr. 40.
Direkte medlemskap koster det dobbelte.

PRESIDENT: Morten Sand
(Nordstrand SK), Midtåsen 48A, Oslo,
telefon 22 28 16 11 privat, 22 60 20 20
arbeid, fax 22 69 71 61 arbeid.

VICEPRESIDENT: Frode Ludvigsen
(SK Tempo), Solberggata 16 A, 3040
Drammen, telefon privat 32 81 39 14,
arbeid 22 93 98 76.

KASSERER: Bjørn Haveland
(Bærum SK), Øvre Kolsberg grend 4,
1352 Kolsås, telefon privat 67 13 92 04,
arbeid 67 13 32 73.

TURNERINGSSJEF: Øistein Yggeseth
(Asker SK), Øvre Gjellumvei 30,
1380 Heggedal, telefon
66 79 68 39 privat, 22 96 03 30 arbeid.
All post til forbundet, dets utvalg og komiteer,
adresseres til forbundskontoret.

ASTRID BAKKEN

som i tilsaman 8 år har arbeidet på felleskontoret til NSF og NSFU, slutta den 31. august. Ho har heile tida vore en grei, lojal og ansvarsbevisst medarbeidar som fortener stor takk for innsatsen. Som avskjedsgave fekk ho litografiet «Springer trekke» av C. O. Schelbred.

Hanne Midteng (23) er tilsett som ny kontorarbeidar og nå blir det henne du som oftest treffer når du ringer til sjakkkontoret.

UNGDOMSARBEID OG SJAKK

Mange av klubbane våre har grunn til å gjere eit krafttak når det gjeld barne- og ungdomsarbeidet. Faktisk er det slik at bortimot halvparten av våre 130 klubbar ikkje har såpass mange juniormedlemmer - under 20 år - at dei kan stille opp i NM for juniorlag (fire-mannslag). Derfor: Nå må eldsjelene komme ut på banen og organisere og styrke ei eiga ungdomsavdeling i klubben som sjølsagt blir medlem i Norges Sjakkforbunds Ungdom.

Vi minner også om at Barne- og familiedepartementets krav til ungdomsorganisasjonar som får støtte til barne- og ungdomsarbeid, er at dei er sjølstendige og uavhengige. Dei skal ha eiga årsmelding, eige rekneskap og eige årsmøte der berre medlemmene kan vere med og bestemme. Meir om dette finn tillitsvalgte i «Håndbok for NSFU» som også blir sendt alle klubbar i NSF.

LANDSKAMP

Ettersom EM for landslag ikkje ser ut til å bli arrangert i 1995, vil NSF's Eliteutvalg sondere moglegheitene for å arrangere ein landskamp mot eit naboland i løpet av vinteren.

AVSLAG FRÅ NORAD

NSF's søknad om finansiering av eit kulturprosjekt med bistand til Zambias sjakkforbund vart avslått, men NORAD ser ikkje bort frå at det kan støtte eit mindre omfattande prosjekt enn det vi søkte om i første omgang. Sentralstyret arbeider vidare med saka.

NSF SØKJER ARRANGØRAR

Stikkamp om tittelen Juniormorgesmester 1995 mellom Nina Hagesæther og helge Nordahl.
Nord-Norsk Mesterskap for lag 1996, kvalifisering NM-lag (16. - 18. februar).
Nord-Norsk Mesterskap 1996 (25. - 27. mai).
Norges Sjakkforbunds Landsturnering 1998.

Vi minner om at hovedfrist for terminfesting av turneringar i hausthalvåret 1996 er 1. november 1995. Søknadsskjema for terminfesting er sendt alle klubbar og kretsar. Sjå terminlista i Norsk Sjakkblad for reserverte datoar. Det er også mange «faste» arrangement i 1. halvår 1996 som må komme ut på banen (brettet) før det er forseint.

THOMAS HEIBERGS MINNESTIPEND 1996

Fra «Thomas Heibergs Minnefond» skal det utbetales et stipend på 3.000 kroner til en spiller mellom 16 og 26 år som har vist gode resultater samt stor vilje til deltakelse og satsing på sjakk. Klubbene oppfordres med dette til å foreslå kandidater. Forslag, helst med begrunnelse, sendes skriftlig til NSF innen 20. oktober.

Rolf Pettersen er død

Rolf Pettersen døde 6. august 1995, 72 år gammel.

Før livet ebbet ut, hadde han mye smerter, men tross det holdt han motet og sitt gode humør oppe. Han levde for sin Anna og barna og barnebarn og familie ellers.

I sitt yrke som fjellsprenger ryddet han plass for forretninger og massevis av boliger. Han var aldri arbeidsledig.

Men hans hobby, sjakken, ble aldri glemt. Han var med og stiftet Myrvoll Sjakkklubb for 40 år siden, og har hatt gleden av å spille jevnt med de store, om ikke helt der oppe.

Vi i sjakken har mistet en god venn.

Det var et stort følge av familie, naboer, venner og gode kamerater der vi fulgte hans bære til det siste hvilested, Kolbotn kapell.

For Myrvoll Sjakkklubb, Ragnar Haugen

Polugajevski er død

Nok en kjent sjakkspiller er død: GM Lev Polugajevski, i en årrekke regnet blant verdens beste spillere. Et av hans siste partier ble en triumf for en spillestil han var kjent for:

Jeromen Piket - Lev Polugajevski

E06, katalan

1.d4 Sf6 2.Sf3 e6 3.g3 d5 4.Lg2 Le7 5.0-0 0-0 6.c4 c6 7.Sc3 Sbd7 8.Dd3

En annen mulighet er 8.Dc2. Sort bygger opp solid - i kjent stil.

8...b6 9.e4 La6 10.b3 dxc4 11.bxc4 e5

Nå har sort fått behagelig spill.

12.Td1 exd4 13.Sxd4 Se5 14.Dc2 De8

Hvit truet Sxc6.

15.Lf4 Sfd7

Ikke 15...Sxc6 16.e5!

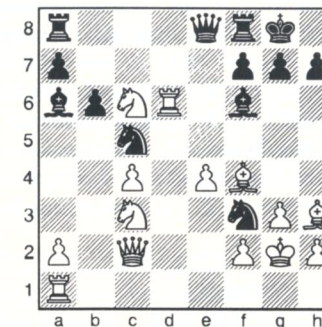
16.Lh3 Lf6 17.Sxc6

Innledningen til en tvilsom kombinasjon hvor Polugajevski regner lengst!

17...Sf3+! 18.Kg2 Sc5

Så raskt fikk sort fordel! 19.Kxf3 Dxc6.

19.Td6

19...Lxc3! 20.Dxc3 Lb7

Løperen blir kolossalt sterk. De hvite offiserene mangler koordinasjon, og er sterkt truet.

21.Dxf3 Lxc6

Nå lar ikke bonden på e4 seg forsvare lenger.

22.Kg1 Sxe4 23.Td5

Piket, taktisk overspilt, velger å gi kvalitet.

23...Lxd5 24.cxd5 f5 25.Te1?!

En feil som gjør det enkelt for sort.

25...Sg5! 26.Lxg5

Også 26.Txe8 Sxf3+ 27.Kg2 Txe8 gir sort nok en kvalitet.

26...Dxe1+ 27.Kg2 De4 28.Dxe4 fxe4

29.Le6+ Kh8 30.Kf1 Tae8 Hvit ga opp.

FORBUNDSSTYRET I NSFU

har konstituert seg slik: Ledar Ole Johan Valaker (Fana SKU), nestledar Espen Andersen (Moss SKU), kasserar Tore Hansen (Remis SKU), turneringsjef Hans Olav Lahlum (Gjøvik SKU), sekretær Trond Nerland (Volda SKU), styremedlemmer Hans Inge Kongevold (Moss SKU) og Åge Olsen (Kristiansund SKU). Varamedlemmer er Øyvind Myhrvold (Hønefoss SKU) og Terje Narvesen (Remis SKU).

REPRESENTASJON

Til 4-landskampen for junior og kadett mellom Danmark, Finland, Sverige og Norge i Joensuu, Finland, over 6+4 bord har NSFU tatt ut følgende lag: JUNIOR: 1. Helge Nordahl, Fana SKU, 2. Pål Vegard Hagesæther, Hauge SK, 3. Jon Kristian Røyset, Tromsø SKU, 4. Bjarte Leer-Salvesen, Kristiansand SKU, 5. Erik Tonning, Bergens SKU, 6. Terje Johansen, Strømmen SKU, 1. reserve Stig Gabrielsen, Bergens SKU, 2. reserve Erik Parr, Nittedal SKU. KADETT: 7. Leif Erlend Johannessen, OSSU, 8. Torbjørn R. Hansen, Remis SKU, 9. Stig Tjomsland, Nordstrand SKU, 10. Torstein Bae, SK av 1911 U, 1. reserve Gunnar Einvik, Strømmen SKU, 2. reserve Andreas G. R. Moen, OSSU.

NM FOR UNGDOM, SKOLESJAKK-NM 1995,

skal arrangerast av Brattås Ungdomssjakkklubb i Porsgrunn 17. til 19. november. Kvalifisering gjennom kretsmeisterskap, og helga 20. til 22. oktober er reservert for dette.

TERMINFESTING AV TURNERINGAR I TINE BGP OG UGP

BGP/UGP-sesongen varer fram til 31. desember, og det er tid for terminfesting av dei siste turneringane for 1995. Turneringar som skal telle i Barnas/Ungdommens Grand Prix må meldast NSFU minst ti veker før arrangementet finn stad. Mot slutten av sesongen gis det ikkje dispensasjon for denne fristen. Planlegg i god tid, reserver

lokale, fyll ut tilsendt søknadsskjema for terminfesting av turneringar og returner det til NSFU.

Absolutt siste sjanse denne sesongen er 15. oktober. (Men ny sesong startar 1. januar 1996!)

NSFU SØKER ARRANGØRER:

Norges Sjakkforbunds Ungdom søker arrangører til følgende turneringer neste år:

Arvid Karlsens Minneturnering 1996, søknadsfrist 31. desember 1995.

Det åpne junior-NM 1996, terminfesta til 31. mars til 4. april, søknadsfrist 15. oktober 1995.

NM for skolelag 1996, terminfesta til 19. til 21. april 1996, søknadsfrist 15. oktober 1995.

NM for juniorlag 1996, terminfesta til 6. til 8. september 1996, søknadsfrist 31. januar 1996.

NM for ungdom individuelt 1996, terminfesta til 22. til 24. november 1996, søknadsfrist 31. januar 1996.

NORGES SJAKKFORBUNDS UNGDOM

Frenningsvei 3, 0588 OSLO
Telefon 22 15 12 41, telefax 22 71 00 07.

Bankgiro: 6090.06.03161
Postgiro: 0803.2.037349

Leder: Ole Johan Valaker,
Perminalen 518/4,
Nedre Vollgate 18, 0158 Oslo.
Telefon 22 40 30 81 privat,
22 40 34 19 arbeid.

Medlemsorgan: «Førsteraden»,
kommer ut med seks nummer i året.
Abonnement for ikke-medlemmer:
50 kroner.

Ole Johan Valaker (23) ny leder i NSFU Ung leder med voksne ideer

- Sterkere lokal satsing, målrettet arbeid mot sponsormarkedet og profilering gjennom media må være våre hovedtanker for å få flere unge til sjakkbrettet. Medlemstallet i Norges Sjakkforbunds Ungdom har gått ned de siste årene, målet må være å øke det igjen, sier Ole Johan Valaker (23), nyvalgt leder i NSFU på kongressen under Landsturneringen i Namsos i sommer.

Valaker avtjener for tiden verneplikten i Forsvarets Forum. Han har også yrkeserfaring som journalist. Han er en lovende sjakkspiller med en rating på rundt 2.100, men har sterkest markert seg gjennom sin innsats for rekrutteringssjakken i og rundt Bergen. Med ikke lite stolthet forteller han at han selv har trent tre av spillerne på Kronstads nybakte nordiske mestre i skole-sjakk. Og at hans egen klubb Fana ble mestvindende hva gjelder «medaljer» i NM i sommer.

UTNYTT MULIGHETENE

- Vi bruker rundt 30.000 kroner årlig på opplæring i Fana. Vi har sikret oss et sentralt lokalt midt blant fire skoler. Og målet er å øke medlemstallet utover de femti vi har i dag: Gjennom skolene kan vi nå 2.000 barn! - sier Valaker som takker private og det offentlige for økonomisk hjelp. Det er denne satsingen han ønsker skal bre seg utover landet!

- Svært mange steder finnes aktivitets- eller kulturhus som kommunen gjerne stiller gratis til disposisjon for ungdomsaktivitet. Her må sjakkklubbene lokalt utnytte de mulighetene som finnes! I klubbene finnes også alltid personer med gode kontakter - utnytt dem som innfallsvinkler mot næringslivet for å få sponsormidler. I så måte er det viktig å få med lokal presse også - med avisomtale om en sak sitter gjerne midlene løsere hos potensielle sponsorer, sier Valaker. Som gjennom sin presseerfaring ser opprusting av NSFU's eget organ «Førsteraden» som en viktig oppgave.

Innpass i skolefritidsordningen er også en ide han ønsker å bre.

MEDLEMSKONTROLL

- Dette skal ha vært forsøkt med stort hell i Oslo og Akershus, takket være ivrige ildsjeler. Nedgangen i medlemstallet i NSFU kan gjerne ha direkte sammenheng med at dette tilbudet ikke er like aktivt lenger! - mener Valaker.

- Det er ikke myndighetenes strengere kontroll med medlemstall i ungdomslagene som har medført et «riktigere» antall medlemmer?

- Nei! Sjakkledere over hele landet har vært flinke til å føre lister over ungdomsmedlemmer så korrekt som mulig. Vi er kontrollert og godkjent. Men det er klart: Myndighetene vil følge nøye med - det gjelder ikke bare politiske ungdomsorganisasjoner, men også i idrett og sjakk. Vi har en klar målsetting om å forklare klubbene viktigheten av skikkelig kontroll på dette punktet. Det er høyt prioritert i tiden framover, sier ungdomslederen.

Han er ikke bare opptatt av bredde - kvalitet er også et mål.

- Veldig hyggelig at Roy Fyllingen fikk sin IM-tittel akkurat da jeg tok over! Vi har mange lovende unge nedover i årsklassene også, så det ser bra ut. Høyt nivå skaper også bredde! - understreker Valaker.

REKRUTTERINGSSERIE

En annen ide han har realisert i Hordaland, er en rekrutteringsserie.

- I seriesjakken er det alltid de beste som får spille. Oppslutningen om rekrutteringsserien viser at det er et stort, umettet behov. Jeg har tro på at tanken kan spre seg over hele landet. Det er viktig at voksne er med i tilretteleggingen, som lagleder, og ikke minst som sjåfører...! sier Ole Valaker.

- Hvordan lar lederansvaret seg kombinere med forsvaret?

- Jeg bruker den tid jeg kan på NSFU! Denne situasjonen varer jo ikke evig, så fra neste sommer blir det bedre tid. Men jeg har en følelse av at vi har fått en god, arbeidende ledergruppe i NSFU nå. Flere å dele jobben med, sier Valaker.

TERMINLISTE FOR NSF

samt NSFUs hovedarrangement pr. 13.9.

Dato Arrangement

1/10 Larvik Hurtigsjakk GP
 6-8/10 KM-helg NSF, anbefalt for lagmesterskap
 6-8/10 Finnmarkmesterskap for lag i Karasjøk
 7-8/10 KM lag Møre og Romsdal i Molde
 7-8/10 Åpent Rogalandmesterskap i hurtigsjakk
 14-15/10 Steinkjer Grand Prix
 14-15/10 Det åpne Hordalandmesterskapet i hurtigsjakk GP
 15/10 Nedre Glomma Hurtigsjakk GP
 20-22/10 KM for ungdom individuelt, NSFU
 27-29/10 Sandefjord Master Grand Prix
 - SK Caissa 60 år - Sandefjord 150 år
 28-29/10 Sevland Hurtig Grand Prix
 3-5/11 Bergen Grand Prix
 4/11 Stjernen Grand Prix 1995, hurtigsjakk i Oslo
 5/11 Trondheim Hurtigsjakk GP
 5-11/11 NATO-mesterskapet 1995 på Gausdal Høifjellshotel
 11-12/11 Seriesjakk
 11-12/11 Varangslaget Grand Prix
 17-19/11 NM for ungdom individuelt (Skolesjakk-NM), NSFU
 25-26/11 Skjærgården Grand Prix i Mandal
 25-26/11 Ørsta Grand Prix
 1-3/12 Eiker Grand Prix i Hokksund
 9-10/12 Seriesjakk
 17/12 Thoralf Pettersen Grand Prix, hurtigsjakk i Drammen
 26/12 OSS Hurtig GP i Oslo
 28-30/12 OSS Jule-GP i Oslo
 28/12-5/1 Gausdal Masters, invitasjonsturnering

VÅREN 1996
 6-7/1 Det åpne NM i hurtigsjakk, Gausdal Høifjellshotel
 8-15/1 Gausdal Troll Masters, åpen GM-turnering
 20-21/1 Seriesjakk
 26-28/1 Stavanger Grand Prix
 28/1 Moss Grand Prix Hurtigsjakk
 2-4/2 NM for jenter 1996, NSFU
 10-11/2 Fosnacupen i Kristiansund
 16-18/2 NNM for lag (Nordnorsk sonfinale, Lag-NM kvalifisering)
 17-18/2 Seriesjakk
 24-25/2 Arendal Grand Prix 1996
 1-3/3 KM-helg NSF, anbefalt for individuelt kretsmeesterskap
 9-10/3 Seriesjakk
 17/3 Olav Trygvason Hurtigsjakk GP i Trondheim
 22-24/3 KM for skolelag, NSFU
 31/3-4/4 Det 6. åpne NM for juniorer (datoen kan reguleres), NSFU
 8-14/4 Det åpne NM 1995

GP Arrangør

GP Larvik SK
 Kretser NSF
 Finnmark SK
 Møre og R. SK
 Sandnes&Ganddal
 GP Steinkjer SL
 GP Åsane SK
 GP Fredriksstad SS
 Lokale arr.

GP SK Caissa
 GP Sevland SK
 GP Bergens SK
 GP SK Stjernen
 GP Trondheim SF
 Forsvaret/SK Jarl
 Lokale arr.
 GP Kirkenes SK
 Brattås USK
 GP Mandal SK
 GP Ørsta SL
 GP Eiker SK
 Lokale arr.
 GP SK Tempo
 GP OSS
 GP OSS
 SK Jarl

GP SK Jarl
 SK Jarl
 Lokale arr.
 GP Stavanger SK
 GP Moss SK
 Arr. søkes
 GP Kr.sund SK
 Arr. søkes
 Lokale arr.
 GP Arendal SS
 Kretser NSF
 Lokale arr.
 GP Trondheim SF
 Lokale arr.
 Arr. søkes
 GP SK Jarl

19-21/4 NM for skolelag, NSFU
 21-29/4 Gausdal Arnold Cup
 1-5/5? NM-lag finale, alternativ 1
 15-19/5? NM-lag finale, alternativ 2
 25-27/5 Nordnorsk Mesterskap 1996
 7-13/7 Landsturneringa - NM i sjakk 1996 i Alta
 27/7-11/8 Gausdal sjakkfestival 1996

DATOFORSLAG FOR FASTE ARRANGEMENT HØSTEN 1966: Merknader sendes NSF.

6-8/9 NM for juniorlag 1996
 Arr. søkes
 11-13/10 KM-helg, kretsmeesterskap for lag NSF
 Kretser NSF
 25-27/10 KM for ungdom individuelt (NSFU)
 Lokale arr.
 9-10/11 Seriesjakk
 Lokale arr.
 22-24/11 NM for ungdom individuelt (Skolesjakk-NM) (NSFU)
 Arr. søkes
 7-8/12 Seriesjakk
 Lokale arr.

Bare arrangement som det er søkt om skriftlig og som er godkjent blir oppført på terminlista.

Fritz vant computer-VM

Fritz vant det åttende verdensmesterskapet for computere, spilt i universitetsbygninger i Hong Kong i slutten av mai. Mesterskapet ble arrangert som sveitser-system over fem runder - altfor kort til å få en klar mester.

Fritz tapte nemlig allerede i første runde, for amerikanske Star Socrates etter en Latvisk gambitt med 1.e4 e5 2.Sf3 f5 3.Sxe5 Sc6. Men Fritz vant sine fire neste partier - og endte dermed likt i poeng med Star Socrates - en nyere amerikansk utvikling av MIT. I stikkamp vant Fritz i et parti over 75 trekk!

Et nytt Junior-program, etter et israelsk konsept, kom på delt tredjeplass.

Computerne hadde som vanlig eksotiske navn - som Pandix, Nightmare og Dark Thought!

Historiens første Internet-turnering

Verdens første internasjonale turnering over Internet, kalt «Global Interaction '95», ble en skuffelse full av tekniske problemer. Dessuten greide bare Russland og Frankrike å stille med navn av verdensklasse i mesterskapet, arrangert med utgangspunkt i Halifax i Nova Scotia i Canada.

Partiene ble spilt over 20 minutter med tillegg fem sekunder pr. trekk i overføringstid. Russland med Bareyev og Matveyeva slo USA (Olga og Gennady Sagalchik) 2-0 i semifinalen, mens Tyskland med Lutz og Koglin slo Japan 2-0.

I finalen vant Lutz over Bareyev, mens Matveyeva slo Koglin. Dermed måtte det stikkamp i lynsjakk til. Lutz gjorde vinstrekk mot Bareyev idet han ble erklært tapt på tid - og partiet ble dømt til remis. Mareyeva slo igjen Koglin - og Russland var mester.

712 spillere i Dresden Chess Festival!

Hele 712 spillere stilte til start i Dresden Chess Festival! I åpen klasse vant Ralf Lau med 7½ poeng, et halvt poeng mer enn P. Schlosser. C. Lutz, russerne Kalininshev og Chernisov samt hjemmefavoritten C. Gabriel fikk 6½. En turnering for kvinner med ti spillere ble vunnet av Zoya Lelchuk fra Ukraina, halvannet poeng foran resten av feltet.

Den 10. Dresden lyn-maraton ble avviklet med 303 deltagere, som alle måtte spille over 100 partier! Valentin Arbakov gikk til topps - med 91 poeng av 104 oppnåelige! Han slo dermed hjemmefavoritten og fjoårsvinneren, Tysklands beste lynspiller, Klaus Bischoff.

Turneringsinformasjon

SS=Spillested, SA=Startavgift, PP=Pengepremier, PI=Påmelding/Informasjon, F=Frammøtetid, Gr=gruppe

1. oktober Larvik Hurtigsjakk GP

SS: Folkets Hus, Larvik. 6r. 30 min/parti. Gr. 2, o/u 1500. SA: 200/130. PP: A: 1500-750-500, B: 1500-750-500 v/min. 50 delt. PI: Thomas E. Bang, Sagaveien 10, 3274 Larvik, 33 11 47 86, Vidar Johansen 33 11 08 80. F: 10.00.

6. - 8. oktober reservert KM i NSF

6.-8. oktober Finnmarksmesterskapet for lag i Karasjok. Arr. Finnmark SK.

7.-8. oktober Åpent Rogalands-mesterskap hurtigsjakk Arr. Sandnes&Gaddal SK

SS: Gaddal bydelshus. 8r. 30min/parti. Gr. 2, o/u 1500. SA: 200/150/100. PP: A: 800-600-300, B: 600-300-200. Forb. ant. delt. PI: Arne N. Bjordal, Olsokveien 3, 4300 Sandnes, 51 67 48 73, 94 61 40 61.

7. - 8. oktober KM lag Møre og Romsdal

SS: Knausen Hotel & Motel, Molde. 5r. 60 min/40 tr, 30 min/rest. Gr. 1. PI: Egil Arne Standal, P.boks 81, 6151 Ørsta 70 06 74 28 p, 70 06 64 40 a. Innkv. Knausen Hotel & Motel, 71 25 15 77, kr. 250/hytte, 450/motell, 690/dblrom, 495 enkrom/natt. F: 11.30.

14. - 15. oktober Steinkjer Grand Prix

SS: Grand Hotell. 5r 90 min/40 tr, 30 min/15 tr, 30 min/rest. Gr. 2, o/u 1500. SA: 250/150. PP: A: 2000-1000-500, B: 1000-600-300 og pokaler. PI: Mathias Ness 74 14 48 65 e/19, Arne O. Trana 74 15 48 05 e/19. Innkv. Grand Hotell, 74 16 47 00, Tingvold Park Hotell 84 16 11 00. F: 09.30.

14.-15. oktober Åpent Hordalandsmesterskap i hurtigsjakk, Grand Prix

SS: Åsane senter, kulturkontorets lokaler v/biblioteket. 7r. 30 min/parti. Gr. 2, o/u 1500. SA: 200/120. PP: A: 1000-600-300, B: 600-400-250, v/minst 40 delt. PI: Else Nygreen, Bruskedalsreset 122, 5095 Ulset, 55 18 92 49 p, 55 97 23 14 a. F: 11.30.

15. oktober Nedre Glomma hurtigsjakk GP

SS: Folketshus. 6r 30 min/parti. Gr. 2, o/u 1500. SA: 200/150. PP: A: 1250-750-500, B: 1000-600-400. PI: Svein Bjørnland 69 31 62 66 p, Erik Næss 69 18 73 17 p. F: 09.30.

20.-22. oktober KM ungdom individuelt, anbefalt av NSFU, lokale arrangører.

27.-29. oktober Sandefjord Master Grand Prix

SS: Kurbadet. 6 r 90 min/40 tr, 30 min/15 tr, 30 min/rest. Gr. 2, o/u 1500. SA: 250/150. PP: A: 3500-2500-1500, B: 2000-1500-1000. PI: Einar Kjæmperud, Rødsåsen 29, 3222 Sandefjord, 33 47 47 17 p, 33 11 40 33 a. Innkv. Hotel Kong Carl 33 46 31 17, Hotel Atlantic 22 46 80 00, rim og enkel innkv. på Byskolen og spillelok. F: 19.00.

28.-29. oktober Sevland Hurtig Grand Prix

SS: Karmøy kulturhus. 9r 30 min/parti. Gr. 2, o/u 1500. SA: 200/120. PP: A: 1000-700-500, B: 600-500-400. PI: Harald Veland 52 85 02 56 p, Johannes Melkevik 52 85 03 00 j. Innkv. Henderson Airport Hotel 375 enk. 550 dbl. Rim. overn. Åka Idrettshus. F: 10.45.

3.-5. november Bergen Grand Prix

SS: Nordnes Bydelshus, Klosteret 1. 5r 90 min/40 tr, 30 min/15 tr, 30 min/rest. Gr. 2, o/u 1500. SA: 220/150. PP: A: 1400-900-500, B: 1000-600-400. PI: Eirik T. Gullaksen 55 29 40 71 p, 55 99 10 17a. F: 18.30.

4. november Stjernen Grand Prix

SS: Stjernens lokaler, Seilduksgt. 11. 6r 30 min/parti. Gr. 2, o/u 1500. SA: 200/130. PP: A: 1500-1000-750, B: 1000-750-500. PI: Leif Gulliksen 22 65 65 79, Leif Kverndal 22 68 07 42, Stjernen 22 35 19 03 (tir-tor fra 18.00). F: 10.00.

5. november Trondheim Hurtigsjakk GP

SS: Sjakklokalet, Kjøpsmannsgata. 6r 30 min/parti. Gr. 1. SA: 200/100. PP: 1000-750-

500, pokal/bøker til 1/3 av delt. PI: Roald Arentz 73 52 51 61, Ståle Nilssen 73 52 18 57. F: 10.00.

5.-11. november NATO-mesterskapet 1995

SS: Gausdal Høifj.hot.

11.-12. november Varangslaget Grand Prix

SS: Rica Arctic Hotel, Kirkenes sentrum. 6r 45 min/parti. Gr. 2, o/u 1500. SA: 275/175. PP: A: 1400-800-500, B: 1000-500-300. PI: Tommy Indbryn 78 99 83 94. Innkv. Rica Arctic Hotel, 78 99 29 29. F: 09.30.

25.-26. november Skjærgården Grand Prix

SS: JC-huset, Mandal. 5r 90 min/40 tr, 30 min/15 tr, 30 min/rest. Gr. 2, o/u 1500. SA: 250/150. PP: A: 1500-1000-500, B: 1000-600-400 v/min 50 delt. Vandrepokal. PI: Ulf Backstrøm 38 26 28 79 p, 38 26 20 67 a, Rune Dybesland 38 39 06 22 a, 38 39 18 14 p. Innkv. Mones feriesenter 38 26 49 00, Solborg Hotel 38 26 66 66. F: 09.30.

25.-26. november Ørsta Grand Prix

SS: Ørsta ungdomsskule. 5r 90 min/40 tr, 30 min/15 tr, 30 min rest. Gr. 2, o/u 1250. SA: 200/100. PP: A: 800, B: 400 v/min. 30 delt. Kl.vis + beste jr, kd, lp, mp. PI: Egil Arne Standal 70 06 74 28 p, 70 06 64 40 a. Innkv. Ørsta camping 70 06 64 77 180 kr/hytte. Viding Fjord Hotel 70 06 68 00 700/dbl, 570 enk. Volda Turist Hotel 70 07 70 50 565/dbl, 445/enk. F: 11.15.

17. desember Thoralf Pettersen Grand Prix

SS: Strømsø menighetshus. 6r 30 min/parti. Gr. 2, o/u 1500. SA: 200/100. PP: I: 1500-1000-700, II: 1000-700-500 v/min. 50 delt. PI: Vidar Taksrud, Nygårdskogen 69, 3408 Tranby, 32 85 05 42 p. F: 10.15.

1.-3. desember Eiker Grand Prix

SS: Hokksund gymnas. 5r 90 min/40 tr, 30 min/20 tr. 30 min/rest. GR. 2, o/u 1750. SA: 250/150. PP: A: 3000-2000-1000, B: 2000-1200-800. PI: Ole Kristian Bjørnø, Roaveien, 3300 Hokksund, 32 70 00 61 p, 32 75 71 07 a. Innkv. Kim Long House, 32 75 40 70, 5 min gange fra spillelok. 220 kr/enk, 320 kr/enk.

m/ekstra seng. Langbru Gjestegård, 32 75 47 00, 10 min gange fra spillelok. 500 kr/dbl, 640 kr/4-sengs. F: 19.00.

Jentene slo veteranene

Fem av verdens beste kvinnelige sjakkspillere slo et sammensatt lag av veteraner i «Polka»-turneringen den styrtrike nederlenderen Joop van Oosterom arrangerte i Praha i Tsjekkia i sommer. Jentene vant 26½-23½.

Hvert lag besto av fem spillere, som møtte alle på det andre laget to ganger. Judith Polgar fra Ungarn og Pia Cramling fra Sverige ble best av jentene med 6½ av 10, mens verdensmester Wie Jun, Kina fikk 5, Zsuzsa Polgar 4½ og Nana Ioseliani 4.

Viktor Kortsjnoj ble best av veteranene, med 5½ poeng. Vassilij Smyslov og Boris Spasskij, begge tidligere verdensmestere, scoret 5, mens Vlastimil Hort og Lajos Portisch fikk henholdsvis 4½ og 3½.

Kombinasjons-løsninger

1) **Nedisky-Florito, argentinsk mesterskap, Buenos Aires, 1995:** 27...Lxh3! Sort vinner etter 28.Txh3 f3! 29.Dc2 f2+ 30.Kf1 Dxc2+ 31.Kxg2 f1D+. Hvit spilte 28.Dc2 Lg4 29.Tf1 f3 30.Dd2 Dg6 31.Sc3 Lh3 32.oppgitt. 2) **Russer-Olland, 1968:** 1.Sf8! oppgitt! Sort blir matt uansett: 1...Txf8 2.Tg8+ Txg8 3.Dxf6+ Tg7 4.Dxc7+ matt. 3) **Kasparov-Timman, Riga 1995:** 22.Lh5! oppgitt. Det truet 23.gxh7+ matt. 22...h6 23.Txd4 exd4 24.Dxd4! Lxd4 25.g7+ matt, 22...Txd1+ 23.Sxd1 h6 24.Tf7 Tg8 25.Dc5 vinner. 4) **Ivanouskij-Ljustrov, 1977:** 1...Dd3+!! oppgitt. 2.Txd3 Se1+ matt! 5) **Cifuentes-Zvagintzev, Wijk aan Zee 1995:** 31...De3+! Legg merke til at sort alt har ofret ett tåm for å tvinge hvit konge ut på brettet! 32.Lxe3 Txe3+ 33.Kxc4 Lc8+ 34.Kg5 h6+ 35.Kxh6 Te5! 36.Oppgitt. 36...Lf8+ matt kan ikke forhindre! 6) **J. Polgar-Polugajevskij, Aruba 1991:** 34.Lf6!! som ganske enkelt truer Txh6+ matt. Sort forsøkte 34...Txc1+ (34...Txf6 35.Txh6+ gxh6 36.g7+) 35.Txc1 Txf6 36.Teg1 Tf1+ 37.Txf1 dxe4 38.Thg1 Dxd3+ 39.Dxd3 exd3 40.Te1 Lc2+ 41.Kc1 oppgitt.

Karlstads AS inbjuder till den 22:a upplagan av

SOLSTADSTRÄFFEN

- Spelplats** HOTELL GUSTAF FRÖDING
Höjdgatan 3, 654 68 Karlstad
- Tid** Allhelgonahelgen 4-5 november 1995.
Personlig anmälan senast 12.00.
Tävlingen börjar 13.00 på lördag och kl. 9.00 på
söndag med prisutdelning 14.45.
- Logi** Hotellet erbjuder följande förmånliga priser:
260:- per person för logi i dubbelrum inkl frukost.
125:- i enkelrumstillägg.
100:- extrabädd.
Bokning sker direkt till hotellet tel 054-83 10 00.
Fax 054-83 44 40.
- Spelform** Spelarna indelas efter ratingtal i grupper om högst 22
spelare i varje grupp. **BERGERSYSTEM TILLÄMPAS**,
med 15 minuter per spelare och parti.
- Priser**
GRUPP1	5000	2500	1500	1000	600	400
GRUPP2	2500	1250	750	500	400	300
GRUPP3	1500	750	500	400	300	200
GRUPP4	1200	600	500	400	300	200
GRUPP5	1200	600	500	400	300	200
- SOLSTA CUP 500:- TILL DEN GRUPPSEGRARE SOM
HAR TAPPAT MINST POÄNG**
- Startavgift** 280:-. IM har fri start medan stormästare har fritt logi
och fri start. Reducerad startavgift vid minst 10 deltagare
från samma klubb.
- Anmälan** Anmälan sker genom att startavgiften insättes på postgiro
496 07 54-2 senast den **30 oktober**. Notera ditt ratingtal
och telefonnummer på talongen.
- Information** Bo Hedlund 054-83 64 08
Mikael Bäckström 054-56 89 02
Mats Tuveesson 054-18 08 13

VÄLKOMNA TILL KARLSTAD

BOKA ÄVEN IN 27-30 DECEMBER FÖR KARLSTAD OPEN

SANDEFJORD MASTER GRAND PRIX

Som et ledd i Sandefjord Bys 150 års jubileumsfeiring
og at Sandefjord Grand Prix avvikles for 10. gang,
vil årets turnering bli avviklet som en Master Grand Prix.

*Vi har klart å skaffe oss byens storstue,
nemlig kulturhuset «Kurbadet», som arena for årets turnering,
og Sjakklubben Caissa inviterer derfor alle våre sjakkvenner til å delta.*

- Tidsrom:** 27. - 29. oktober 1995.
- Siste fremmøte:** Kl. 19.15 - turneringen begynner kl. 20.00.
- Spillested:** **KURBADET** - Beliggenhet nede ved fergeterminalen, blant annet
ved siden av Hvalfangsmonumentet.
Store, flotte lokaler, Alt på en flate rett inn fra parken med blant
annet egen sjakkafe.
- Antall runder:** 6 runder Monrad.
- Gruppeinndeling:** Over/under 1500.
- Betenkningstid:** 40 trekk/90 min, neste 15 trekk: 30 min - resten på 30 min.
- Startkontingent:** Senior: Kr. 250, junior kr. 150.
- Premiering:** A: 3.000/2.250/1.500/1.000
B: 1.750/1.250/750/500
Vi kan dessuten love mange flotte premier i tillegg.
- Innkvartering:** Hotel Atlantic: Telefon 33 46 80 00
Granerød Hotel (Bugårdsparken): Telefon 33 47 70 77
Rica Park Hotel: Telefon 33 46 55 50
+ rimelig innkvartering Kurbadet/skole

Informasjon/påmelding:

**Einar Kjæmperud, telefon 33 47 47 17 privat
eller 33 11 40 33 jobb.**